

C/2023/1226

21.12.2023

P9_TA(2023)0219

Tuje vmešavanje v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi dezinformacije

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 1. junija 2023 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (2022/2075(INI))

(C/2023/1226)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojega sklepa z dne 10. marca 2022 o ustanovitvi posebnega odbora o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah (INGE 2), in določitvi njegovih pristojnosti, številčne sestave in mandata ⁽¹⁾ ter svojega sklepa z dne 14. februarja 2023 o spremembi navedenega sklepa z dne 10. marca ter o prilagoditvi njegovega imena in pristojnosti ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. marca 2022 o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah ⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: poročilo INGE 1),
- ob upoštevanju ukrepov, ki jih je Komisija sprejela na podlagi priporočil Parlamenta iz resolucije z dne 9. marca 2022,
- ob upoštevanju strateškega kompasa za varnost in obrambo – Za Evropsko unijo, ki varuje svoje državljane, vrednote in interese ter prispeva k mednarodnemu miru in varnosti, ki ga je Svet odobril 21. marca 2022, Evropski svet pa potrdil 24. marca 2022,
- ob upoštevanju svojega priporočila z dne 23. novembra 2022 Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o novi strategiji EU za širitev ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. julija 2022 z naslovom Poročilo o stanju pravne države za leto 2022 – stanje pravne države v Evropski uniji (COM(2022)0500),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 8. marca 2022 o krčenju prostora za civilno družbo v Evropi ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2022 o sumu korupcije z izvorom iz Katarja in širši potrebi po preglednosti in odgovornosti v evropskih institucijah ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. novembra 2016 o strateškem komuniciranju EU zoper propagando, ki jo proti njej vodijo tretje države ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svojega priporočila z dne 13. marca 2019 Svetu in podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o pregledu nadaljnjih ukrepov, ki jih je Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) sprejela dve leti po poročilu EP o strateškem komuniciranju EU za boj zoper propagando tretjih držav proti njej ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0070.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0030.

⁽³⁾ UL C 347, 9.9.2022, str. 61.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0406.

⁽⁵⁾ UL C 347, 9.9.2022, str. 2.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0448.

⁽⁷⁾ UL C 224, 27.6.2018, str. 58.

⁽⁸⁾ UL C 23, 21.1.2021, str. 152.

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2021 z naslovom Evropski mediji v digitalnem desetletju: akcijski načrt za podporo okrevanju in preoblikovanju⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju členov o odgovornosti držav za mednarodno protipravna dejanja,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, zlasti njegovega člena 20,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/692 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. aprila 2021 o vzpostavitvi programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (EU) št. 390/2014⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 27. aprila 2022 za direktivo Evropskega parlamenta in sveta o zaščiti oseb, ki se udeležujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi ali zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnost) (COM(2022)0177),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. decembra 2020 o akcijskem načrtu za evropsko demokracijo (COM(2020)0790),
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2022 o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu (evropski akt o svobodi medijev) in spremembi Direktive 2010/13/EU (COM(2022)0457),
- ob upoštevanju končnega poročila Konference o prihodnosti Evrope, zlasti predlogov št. 27 in 37,
- ob upoštevanju okrepljenega kodeksa ravnanja glede dezinformacij iz leta 2022,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (akt o digitalnih storitvah)⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2022/2557 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022 o odpornosti kritičnih subjektov in razveljavitvi Direktive Sveta 2008/114/ES⁽¹²⁾ (direktiva o odpornosti kritičnih subjektov),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 18. oktobra 2022 za priporočilo Sveta o usklajenem pristopu Unije h krepitvi odpornosti kritične infrastrukture (COM(2022)0551),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 25. novembra 2021 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o preglednosti in ciljanem političnem oglaševanju (COM(2021)0731) in njegovih sprememb, ki jih je Parlament sprejel 2. februarja 2023⁽¹³⁾,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 25. novembra 2021 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij (COM(2021)0734),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 16. decembra 2020 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za visoko skupno raven kibernetske varnosti v Uniji in razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (COM(2020)0823) (revidirana direktiva o kibernetski varnosti),
- ob upoštevanju posebnega poročila Evropskega računskega sodišča št. 05/2022 z dne 29. marca 2022 z naslovom Kibernetska varnost institucij, organov in agencij EU – Raven pripravljenosti na splošno ni sorazmerna z grožnjami,

⁽⁹⁾ UL C 184, 5.5.2022, str. 71.

⁽¹⁰⁾ UL L 156, 5.5.2021, str. 1.

⁽¹¹⁾ UL L 277, 27.10.2022, str. 1.

⁽¹²⁾ UL L 333, 27.12.2022, str. 164.

⁽¹³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2023)0027.

- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 22. marca 2022 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi ukrepov za visoko skupno raven kibernetске varnosti v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije (COM(2022)0122),
 - ob upoštevanju medinstitucionalnega sporazuma z dne 20. maja 2021 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o obveznem registru za preglednost ⁽¹⁴⁾,
 - ob upoštevanju skupne izjave Sveta za trgovino in tehnologijo med EU in ZDA z dne 5. decembra 2022,
 - ob upoštevanju letnega poročila Računskega sodišča o agencijah EU za proračunsko leto 2021,
 - ob upoštevanju evropskega kodeksa standardov za neodvisne organizacije za preverjanje dejstev, ki ga je avgusta 2022 objavila evropska mreža standardov za preverjanje dejstev,
 - ob upoštevanju členov 54 in 207 Poslovnika,
 - ob upoštevanju (vmesnega) poročila Sekretariata Posebnega odbora o tujem vmešavanju v demokratične procese v EU, tudi o dezinformacijah, ter za večjo integriteto, preglednost in odgovornost v Evropskem parlamentu (A9-0187/2023),
- A. ker je Evropski parlament 9. marca 2022 sprejel resolucijo, v kateri je na podlagi poročila prvega posebnega odbora o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah, pripravil priporočila; ker se s tem poročilom skupaj s priporočili poziva k sprejetju usklajene strategije proti tujemu vmešavanju; ker je Komisija na podlagi teh priporočil pripravila dokument, v katerem med drugim predlaga, da taka strategija *de facto* že obstaja v obliki različnih vrst medinstitucionalnega usklajevanja;
- B. ker je Evropski parlament edini neposredno izvoljeni organ med institucijami EU in je v ospredju političnih razprav EU o boju proti tujemu vmešavanju, manipulaciji z informacijami in hibridnim grožnjam v naših demokracijah, tudi v institucijah EU; ker so nedavni dogodki pokazali, da je Parlament tarča različnih in agresivnih kampanj tujega vmešavanja;
- C. ker je predsednica Komisije v svojem govoru o stanju v Uniji septembra 2022 napovedala, da bo Komisija predstavila sveženj za obrambo demokracije, ki naj bi bil sprejet v drugem četrtletju leta 2023; ker bi ta sveženj vključeval zakonodajni predlog za zaščito demokracij pred subjekti iz tretjih držav, ki v EU izvajajo dejavnosti, s katerimi lahko vplivajo na javno mnenje in demokratično sfero, pregled ukrepov v okviru evropskega obrambnega akcijskega načrta za demokracijo ter ukrepe za zagotovitev varnih in odpornih volitev, med drugim tudi ukrepe za kibernetско varnost v volilnih procesih;
- D. ker so Svet Evropske unije, Komisija in Evropska služba za zunanje delovanje vodili skupno vajo z naslovom *EU Integrated Resolve 2022*, s katero naj bi preverili odziv EU na hibridne kampanje;
- E. ker se je ruska agresivna vojna proti Ukrajini začela kot skrbno načrtovana in agresivno izvedena informacijska vojna, ki ji je 24. februarja 2022 sledila obsežna vojaška invazija; ker Rusija pri svojem vmešavanju uporablja vrsto različnih metod, ki so del širše strategije, da bi škodovala državam članicam EU in njenemu sosedstvu, jih zmedla, prestrašila, oslabila in razdelila; ker so pred rusko obsežno invazijo na Ukrajino Združene države Amerike in Združeno kraljestvo vodili uspešne komunikacijske kampanje „vnaprejšnjega razkrinkanja“, ki so vključevale javno uporabo razpoložljivih zanesljivih obveščevalnih podatkov brez primere, da bi preprečili kremeljsko naracijo in osvetlili laži ruske vlade in povezanih akterjev; ker je Rusija že več let izvajala dezinformacijske kampanje, kibernetске napade, zajemanje elite in napade, namenjene spreminjanju zgodovine, da bi pripravila temelje za svojo invazijo na Ukrajino;

⁽¹⁴⁾ UL L 207, 11.6.2021, str. 1.

- F. ker se od služb Parlamenta pričakuje, da si bodo močno prizadevale za upoštevanje priporočil, sprejetih 9. marca 2022, zlasti pri pripravi evropskih volitev leta 2024; ker je bila parlamentarna projektna skupina za dezinformiranje zadolžena za usklajevanje dela različnih generalnih direktorats Evropskega parlamenta in za sodelovanje z drugimi institucijami EU pri številnih ukrepih, sprejetih zlasti na naslednjih področjih: situacijsko zavedanje, krepitev odpornosti, vnaprejšnje razkrinkanje in prispevanje k zdravemu informacijskemu prostoru ter blaženje posledic;
- G. ker Parlament v številnih državah, ki niso članice EU, proaktivno podpira parlamentarno demokracijo, med drugim z dejavnostmi skupine za podporo demokraciji in usklajevanje volitev; ker je v tem pogledu še posebej pomembna neposredna sosesčina EU;
- H. ker se države pristopnice k EU soočajo z izzivi, ki izhajajo iz zlonamernega tujega vmešavanja in dezinformacijskih kampanj; ker se je iz preteklih dogodkov pokazalo, da so stroški, ki jih ima neširitev, resni strateški stroški; ker je Zahodni Balkan območje strateške in geopolitične konkurence in ker so nekatere njegove države nagnjene k destabilizaciji, kar ogroža varnost in stabilnost naše celine; ker to ranljivost izkoriščajo tretje države, tudi s strateškimi naložbami in dezinformacijskimi kampanjami; ker med stabilnostjo, varnostjo in demokratično odpornostjo držav pristopnic ter varnostjo, stabilnostjo in demokratično odpornostjo EU obstaja neločljiva povezava;
- I. ker se na Zahodnem Balkanu s temi kampanjami vmešavanja želi negativno vplivati na vse večjo evroatlantsko usmerjenost in stabilnost posameznih držav ter s tem spremeniti usmerjenost regije kot celote; ker želi Rusija svoj vpliv v Srbiji izkoristiti za destabilizacijo in vmešavanje v sosednje suverene države: v Bosni prek Republike Srbske; v Črni gori prek prosrbskega razpoloženja v državi in srbske pravoslavne cerkve; in na Kosovu tako, da izrablja in podžiga obstoječe spore na severu Kosova; ker je torej Rusija na Zahodnem Balkanu še vedno zelo vplivna in sposobna posegati v regionalne poskuse sprave, povezovanja in reform v smeri demokratizacije;
- J. ker je cilj pobud, kot je projekt RADAR, ki ga financira EU in ga izvaja Združenje za vseevropske politične študije (TEPSA, vseevropski konzorcij vodilnih raziskovalnih inštitutov in univerz), ozaveščanje državljanov o dezinformacijah in zagotavljanje javne platforme za razpravo, pri čemer se projekt posebej osredotoča na mlade, da bi okrepili njihov glas, njihovo sodelovanje v civilni družbi ter izboljšali njihovo izobraževanje na področju kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti;
- K. ker je pri izobraževanju in usposabljanju evropskih državljanov vseh starosti potreben celosten pristop, s katerim bi zaobjeli našo družbo kot celoto, vključno s posebnim usposabljanjem delovno sposobnih ljudi in oseb v šolah, z namenom odkrivanja morebitnih dezinformacijskih operacij in manipulacije z informacijami ter odpornosti proti njim; ker bi bilo treba vzpostaviti strategijo, s katero bi uporabnikom interneta preventivno predvajali videoposnetke in vsebine o taktikah v ozadju dezinformacij, kar bi pripomoglo k njihovi večji ozaveščenosti in odpornosti proti napačnemu informiranju in dezinformiranju ter povečalo odpornost ranljivih skupin prebivalstva; ker sta ozaveščenost javnosti in stalen dialog z mediji pri tem zelo važna; ker je zaupanje v institucije, ki posredujejo informacije, osrednja značilnost uspešnega komuniciranja proti dezinformacijam;
- L. ker ima sodobni antisemitizem številne oblike, vključno s spletnim sovražnim govorom in (ponovnim) pojavom novih teorij zarote, in ker se je EU v okviru Strategije EU za boj proti antisemitizmu in negovanje judovskega življenja (2021–2030) zavezala k prihodnosti brez antisemitizma v EU in zunaj nje;
- M. ker imajo organizacije civilne družbe pomembno vlogo nadzornih organov, so ključne za krepitev demokratične odpornosti od znotraj in zaščito demokracije ter podpirajo boj proti kršitvam pravne države, hkrati pa na terenu aktivno prispevajo k spodbujanju pravne države, demokracije in temeljnih pravic; ker so pri odkrivanju tujega vmešavanja v demokratične procese in boju proti njemu organizacije civilne družbe še posebej zaslužne; ker pri razvoju samoregulacije igrajo organizacije civilne družbe odločilno vlogo ter tako omogočajo oblikovanje industrijskih standardov za boj proti dezinformacijam, zlasti na področjih, kjer lahko kakršno koli ukrepanje države povzroči nezaupanje; ker je demokracija kot celota bolje zavarovana pred tveganjem tujega vmešavanja, če se sodelovanje državljanov in civilne družbe v demokratičnih procesih še bolj okrepi;

- N. ker organizacije civilne družbe, možganski trusti, svetovalne agencije, fundacije in podjetja sami niso imuni na takšno vmešavanje in lahko v nekaterih primerih služijo kot sredstvo, orodje ali vektor vplivanja s strani zlonamernih akterjev, med njimi akterjev iz tretjih držav, saj neposredno sponzorirajo ali spodbujajo tuje vmešavanje in vplivajo na oblikovalce politik; ker je preglednost ključna za to, da ti akterji ne postanejo sredstva za tuje vmešavanje in se ne uporabljajo kot taka, je treba zato upoštevati in nadzorovati jasna pravila za izvajanje njihovega vpliva; ker so nekatere države članice EU poskušale uvesti mehanizme za preverjanje tujega vladnega financiranja organizacij civilne družbe, zlasti iz Rusije in Kitajske;
- O. ker je EU s podporo organizacijam civilne družbe v okviru programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote okrepila prizadevanja za podporo organizacijam civilne družbe, zlasti manjšim in lokalnim, ki se soočajo s posebnimi omejitvami; ker so nekatere države članice prek nacionalnih programov za okrevanje in odpornost zagotovile sredstva za krepitev zmogljivosti za preverjanje dejstev in boj proti dezinformacijam;
- P. ker je kljub nekaterim razpoložljivim finančnim sredstvom, vključno z uspešnimi projekti iz skladov in programov EU, financiranje organizacij civilne družbe in medijev na splošno razdrobljeno, temelji na projektih in pogosto prihaja iz držav zunaj EU; ker bi morali biti postopki prijave za financiranje transparentni in dostopni; ker je Računsko sodišče sklenilo, da pomanjkanje skladne strategije EU za medijsko pismenost, s katero bi se spopadali tudi z dezinformacijami, in razdrobljenost ukrepov EU zmanjšujeta učinek projektov medijske pismenosti ter da se številni taki projekti ne izkazujejo z zadostnim obsegom in dosegom;
- Q. ker je na dejstvih temelječe novinarstvo bistvenega pomena v demokratični družbi, saj podpira načela resnicoljubnosti, točnosti, nepristranskosti, poštenosti in neodvisnosti; ker sta svoboda izražanja in obveščanja temeljni pravici, zagotovljeni z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in priznani z Listino EU o temeljnih pravicah ter Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah; ker tabloidizacija medijev škodljivo vpliva na zanesljivost javno dostopnih informacij in medijski prostor;
- R. ker se žvižgači, novinarji, organizacije civilne družbe, aktivisti in zagovorniki človekovih pravic vse pogosteje soočajo z ustrahovanjem, vsiljivim nadzorom in vdori, nadlegovanjem in grožnjami, vključno s pravnimi grožnjami in zlorabami v sodnih postopkih; ker bi morali biti deležni podpore EU in njenih institucij; ker so strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti, tudi tiste, ki jih proti državljanom EU ali subjektom s sedežem v EU sprožijo organi tretjih držav, resna grožnja demokraciji in temeljnim pravicam, kot sta svoboda izražanja in obveščanja, saj se na ta način novinarjem in aktivistom ter širšim akterjem civilne družbe preprečuje, da bi govorili o zadevah družbenega pomena, in se jim za to izrekajo kazni, kar posledično zavira vse dejanske ali morebitne izraze kritičnega mnenja;
- S. ker v EU obstajajo primeri novinarjev, katerih obstoj in življenje sta ogrožena zaradi tega, ker raziskujejo teme, ki so v interesu javnosti; ker so tuje sile osumljene vmešavanja v Unijo in so na ozemlja v Uniji razširile represivne ukrepe, da bi utišale novinarje, ki želijo poročati o kaznivih dejanjih in jih razkrivati; ker je primer tega strategija sodnega nadlegovanja, ki jo Kraljevina Maroko izvaja proti španskemu novinarju Ignaciu Cembreru; ker so nekateri novinarji in zagovorniki človekovih pravic, ki jim je EU podelila azil, še vedno tarča preganjanja, šikaniranja, nasilja in poskusov umora; ker bi morale države članice poskrbeti za njihovo varnost in za to, da bodo lahko še naprej opravljali svoje delo;
- T. ker je v javnem interesu, da se zmanjša učinkovitost zlonamerne manipulacije z informacijami, zlasti njen vpliv na delovanje demokratičnih procesov; ker se zaradi dezinformacij državljanom slabša njihova sposobnost sprejemanja informiranih odločitev in proste udeležbe v demokratičnih procesih; ker se to stanje krepi zaradi hitrega razvoja novih vrst medijev; ker pri kazalniku „medijska živost“ skladno s podatki orodja za spremljanje pluralnosti medijev za leto 2022 nobena država ni izpostavljena nizkemu tveganju, kar je odraz obstoječih groženj za pluralnost medijev z ekonomskega vidika; ker se novičarski mediji, ki delujejo na manjših trgih, tako lokalni kot regionalni in nišni mediji, soočajo z dodatnimi izzivi, saj imajo omejene prihodke in so s trenutnimi komercialnimi poslovnimi modeli vse manj uspešni, novih pa ne morejo uvesti v takem obsegu kot mediji, ki delujejo na večjih trgih; ker so poleg tega nekatere države članice, o katerih Rusija meni, da so njeno vplivno območje, bolj izpostavljene geopolitičnim tveganjem zaradi vmešavanja Kremļa v njihov informacijski prostor;

- U. ker je v boju proti dezinformacijam spodbujanje neodvisnosti in pluralnosti medijev ter medijske pismenosti eden od predlogov državljanov iz končnega poročila Konference o prihodnosti Evrope, objavljenega 9. maja 2022, v katerem so državljani posebej pozvali EU, naj se z vzpostavitvijo minimalnih standardov na ravni EU loti reševanja problematike ogroženosti medijske neodvisnosti ter brani in podpira svobodne, pluralne in neodvisne medije, naj okrepi boj proti dezinformacijam in vmešavanju tujcev ter zagotovi zaščito novinarjev; ker je v končnem poročilu konference o prihodnosti Evrope z namenom odpravljanja ranljivosti dezinformacij tudi poziv k ustanovitvi organa EU, ki bi bil pristojen za obravnavanje in reševanje ciljano usmerjenih dezinformacij in vmešavanja, krepitvi sodelovanja nacionalnih organov za kibernetско varnost ter k sprejetju zakonodaje in smernic za spletne platforme in podjetja na področju družbenih medijev;
- V. ker lahko ponudniki medijskih storitev, ki sistematično dezinformirajo, vključno z manipulacijo informacij in vmešavanjem ponudnikov medijskih storitev pod državnim nadzorom, ki jih financirajo nekatere države zunaj EU, kot so Kitajska, Rusija in Turčija, ogrozijo integriteto notranjega trga medijskih storitev in podžigajo polarizacijo družbe; ker lahko zelo zgoščeno in vladno nadzorovano medijsko okolje privede do informacijske avtokracije, ko lahko država ali zlonamerni tuji akterji z manipulacijo z informacijami zlahka vršijo vpliv;
- W. ker je Kitajska v zadnjih desetih letih v evropska medijska podjetja vložila skoraj 3 milijarde EUR, pri čemer se EU in njene države članice niso ustrezno odzvale; ker bi kitajskemu zgledu lahko sledile druge države s podobno avtoritarno politično ideologijo, kar bi pomenilo precejšnje tveganje za integriteto evropskih demokracij in vmešavanje drugih držav v notranje zadeve EU; ker v EU še vedno delujejo številni kitajski državni Konfucijevi inštituti, od koder se širi propaganda in vmešavanje v akademske ustanove; ker kitajski radiodifuzni mediji predstavljajo in širijo ideologijo kitajske komunistične partije; ker so v družbenih medijih in družbenih omrežjih vse bolj dejavni kitajski bot računi, ki služijo potrebam kitajskih oblasti;
- X. ker je neodvisna neprofitna organizacija EU DisinfoLab pred kratkim razkrila obsežno operacijo, usmerjeno v mednarodne institucije, zlasti v Bruslju in Ženevi, ki je služila indijskim interesom in je vključevala več sto lažnih medijev in več deset nevladnih organizacij, ki jih je organizirala vlada;
- Y. ker imajo le nekatere države članice EU vzpostavljene mehanizme pregleda tujih naložb v medije; ker je v javnem interesu, da poznamo dejanske lastniške strukture medijskih hiš;
- Z. ker še vedno ostajajo velike strukturne pomanjkljivosti, zaradi katerih je lažje manipulirati z informacijami prek spletnih platform; ker poslovni modeli spletnih platform temeljijo na osebnih podatkih, algoritmih, ki spodbujajo skrajno in razdiralno vsebino, in oglaševanju, pri čemer večja vključenost pomeni večji prihodek od oglaševanja, prizadevanje za vključenost pa daje prednost razdiralnim in skrajnim mnenjem pred informacijami, ki temeljijo na dejstvih; ker so spletne platforme zato zasnovane tako, da pomagajo krepiti teorije zarote in dezinformacije; ker imajo te globalne spletne platforme poleg tega velik moteč vpliv na ekonomsko uspešnost evropskega medijskega sektorja, saj prevladujejo na oglaševalskem trgu in tako vplivajo na poslovne modele medijev;
- AA. ker kljub okrepitvi kodeksa ravnanja na področju dezinformiranja ostajajo številne strukturne težave, kot sta pomanjkanje zavezujočih pravil in določba, po kateri lahko podjetja sama izbirajo svoje zaveze, kar na koncu ovira uspeh kodeksa ravnanja kot orodja;
- AB. ker bi lahko zaradi hitro razvijajočih se tehnologij generativne umetne inteligence nastale morebitne resne posledice, saj bi lahko zlonamerni akterji pripravili in širili več dezinformacijskih vsebin, ceneje in hitreje; ker bi se lahko države po vsem svetu, ki nimajo dovolj sredstev za spopadanje s tem izzivom, soočile s posebej uničujočimi posledicami;
- AC. ker želi Komisija v okviru političnega oglaševanja te strukturne težave obravnavati s predlogom o preglednosti in ciljanju v političnem oglaševanju;

- AD. ker so platforme razvile več pobud za boj proti spletnim dezinformacijam in oblikovale kampanje za vnaprejšnje razkrinkanje, da bi uporabnike obvestile o nevarnostih dezinformacij s preventivnim opozarjanjem in ovržbo lažnih trditve v kampanjah dezinformacij in napačnih informacij, ki jih izvajajo zlonamerni akterji; ker učinka teh pobud ni mogoče v celoti oceniti, saj ni neodvisnih ali institucionaliziranih analiz, ki bi jih opravili raziskovalci s polnim dostopom do podatkov;
- AE. ker vsebine v neangleških jezikih še vedno ostajajo precej nenadzorovane, saj platforme še vedno ne zaposlujejo zadostnega števila pregledovalcev in preveriteljev dejstev, ki bi lahko opravljali svoje naloge v drugih jezikih, zlasti v manjših jezikih v državah, ki so močno prizadete zaradi dezinformacij; ker bi morale spletne platforme državljanom zagotavljati temeljne pravice, kot sta svoboda izražanja in obveščanja;
- AF. ker je podjetje, odkar je Twitter prevzel Elon Musk, uvedlo politiko za preprečevanje širjenja napačnih informacij o krizah, v skladu s katero naj bi podjetje ukrepalo v primeru tvitov, ki bi vsebovali napačne ali zavajajoče trditve glede uporabe sile in orožja, ter da bi se odzvalo tako, da bi dalo prednost tvitom z medijskih računov, povezanih z državo, in objavilo opozorilo, da je tvit kršil politiko podjetja za preprečevanje širjenja napačnih informacij o krizah, a je bil ta pristop 23. novembra 2022 deloma preklican; ker je podjetje odpustilo osebe vseh oddelkov, odgovornih za odkrivanje, razvrščanje ali odzivanje na dezinformacije, vključno z večino moderatorjev vsebin in ekip za posamezne države, ter ponovno vzpostavilo več kot 60 000 računov, za katere je bilo predhodno ugotovljeno, da so kršili pravila platforme, tako da so delili dezinformacije, bili vpleteni v nadlegovanje ali zlorabo ali izvajali prevare; ker se je po prevzemu količina žaljivih vsebin povečala za približno 40 %; ker je prišlo do večkratnih in nedopustnih začasnih ukinitvev računov novinarjev in medijev brez konkretne utemeljitve;
- AG. ker so mediji ob poročanju o notranjih dokumentih sprožili vprašanja o politični nevtralnosti prizadevanj podjetja za izvajanje politik proti tujemu vmešavanju in dezinformacijam na predsedniških volitvah v ZDA leta 2020 in o tem, ali ta prizadevanja pomenijo tudi obliko vmešavanja v politično in širšo družbeno razpravo ob volitvah, saj je na desetine notranjih elektronskih sporočil razkrilo, da sta glavni stranki v ZDA uporabljali metode, namenjene preprečevanju dezinformacij in sovražnega govora, da bi nadzorovali volivce; ker ostaja nejasno, kako se bo Twitter razvijal v bližnji prihodnosti, saj so izjave in odločitve, ki jih je sprejelo novo višje vodstvo, skrb vzbujajoče;
- AH. ker se z dezinformacijami in napačnimi informacijami o zdravju resno posega v javno zdravje, saj se spodkopava zaupanje javnosti v znanost, javne ustanove, organe in zdravstveno osebje, povzroča sovražnost do njih in širi teorije zarote; ker se s takimi dezinformacijami lahko ogrozijo življenja, če ljudi odvrtaajo od medicinsko priporočljivega zdravljenja, kamor sodi tudi cepljenje, ali če se z njimi spodbuja napačno zdravljenje; ker je med pandemijo covid-19 delež vsebin, povezanih s covidom-19, ki niso bile obravnavane, potem ko so bila preverjena dejstva in je bilo ugotovljeno, da vsebujejo napačne ali dezinformacijske podatke, znašal 20 % v nemščini in španščini, 47 % v francoščini in 84 % v italijanščini; ker so bili manjši jeziki še bolj prizadeti;
- AI. ker omrežja botov in lažnih računov na platformah družbenih medijev uporabljajo zlonamerni akterji za spodkopavanje demokratičnih procesov; ker je družba Meta odstranila dve omrežji s poreklom iz Kitajske in Rusije, ker sta kršili njeno politiko proti usklajenemu neavtentičnemu vedenju; ker se je omrežje, ki izvira iz Rusije in ga sestavlja več kot 60 spletišč, izdajalo za legitimna spletišča novičarskih organizacij v Evropi ter objavljalo izvirne članke, v katerih so kritizirali Ukrajino, podpirali Rusijo in trdili, da se bodo sankcije Zahoda proti Rusiji maščevale; ker je do podobnih ugotovitev prišla tudi neodvisna neprofitna organizacija EU DisinfoLab v svoji preiskavi Doppelgänger; ker je to le vrh ledene gore in ker morajo biti spletne platforme nenehno pozorne in izboljševati svoje politike moderiranja vsebin;
- AJ. ker ni nadzora nad platformami, kot sta Reddit in Telegram, na katerih se dezinformacije večinoma širijo brez nadzora; ker Spotify gosti podkaste z napačnimi in dezinformacijskimi vsebinami, zlasti v zvezi z dezinformacijami o cepivih; ker imajo nekateri od njih do 11 milijonov poslušalcev na epizodo; ker podjetje ni želelo ukrepati proti računom, ki predvajajo podkaste, saj nima politike na področju dezinformacij; ker je EU sprožila več preiskav družbe TikTok v zvezi s prenosom podatkov državljanov EU na Kitajsko in ciljanim oglaševanjem, namenjenim mladoletnikom;

- AK. ker je akt o digitalnih storitvah ⁽¹⁵⁾ stopil v veljavo 16. novembra 2022 in se bo začel uporabljati 17. februarja 2024; ker so s tem aktom pravila, ki se uporabljajo za posredniške storitve na notranjem trgu, popolnoma harmonizirana, in ker so v njem zajete posebne določbe, ki veljajo za zelo velike spletne platforme in zelo velike spletne iskalnike, ko gre za sistemska tveganja, kot so dezinformacije in manipulacije;
- AL. ker so z aktom o digitalnih storitvah za zelo velike spletne platforme in zelo velike spletne iskalnike določene obveznosti, ki nalagajo izvedbo letne ocene tveganja in sprejetje ukrepov za blažitev tveganj, izvirajočih iz oblikovanja in rabe njihovih storitev; ker bi morale nekatere določbe akta o digitalnih storitvah veljati tudi za manjše platforme, na katerih se dezinformacije neovirano širijo;
- AM. ker so v aktu o digitalnih storitvah dezinformacije in volilne manipulacije opredeljene kot sistemska tveganja;
- AN. ker imajo algoritmi, zasnovani v korist poslovnih modelov platform, odločilno vlogo pri širjenju lažnih in zavajajočih naracij ter ustvarjanju filtrirnih mehurčkov, zaradi česar so informacije, ki so na voljo posameznim uporabnikom, omejene ali izkrivljene; ker se s politiko platform še vedno ni dovolj storilo, da bi se temu zoperstavili; ker pri razvoju, testiranju in delovanju algoritmov še vedno ni transparentnosti;
- AO. ker se platforme družbenih medijev uporabljajo kot orodje, na primer za širjenje ruske propagande, z njo pa se poskuša upravičiti invazijo Vladimirja Putina na Ukrajino in podžigati protidemokratska politična gibanja na Balkanu; ker umetna inteligenca z zlonamerno uporabo velikih jezikovnih modelov, kot je ChatGPT, postaja vse pomembnejše orodje za širjenje propagande in dezinformacij, hkrati pa bo postala odločilna za uspešnejše odkrivanje in preprečevanje zmanipuliranih naracij; ker je treba digitalne tehnologije razvijati upoštevajoč človekove pravice in načelo pravne države;
- AP. ker je Komisija ustanovila Evropski center za algoritemsko preglednost, ki je del Skupnega raziskovalnega središča Komisije in v sklopu katerega delujejo predvsem inženirji ter podatkovni znanstveniki, ki se ukvarjajo s proučevanjem algoritmov;
- AQ. ker imajo koordinatorji digitalnih storitev, to so neodvisni organi, imenovani v vsaki državi članici, pomembno vlogo in funkcijo ter so v državah članicah odgovorni za nadzor in izvrševanje akta o digitalnih storitvah;
- AR. ker obstaja nevarnost gospodarske odvisnosti, pa tudi vohunjenja in sabotaže, saj tuja podjetja pridobivajo vpliv na kritično infrastrukturo EU; ker so kitajske ladjarske družbe pridobile večinski ali znaten delež v več kot 20 evropskih pristaniščih, na primer China Merchants Group v Franciji in COSCO v pristaniščih Pirej, Antwerpen, Bilbao, Genova, Hamburg, Rotterdam, Valencia in Zeebrugge; ker se s poročilom INGE 1 poziva k močnejšemu urejevalnemu in izvršilnemu okviru, da se onemogočijo neposredne tuje naložbe, ki škodljivo vplivajo na varnost EU;
- AS. ker si tuji akterji, predvsem Kitajska in Rusija, pa tudi Iran, aktivno prizadevajo vdreti v evropsko kritično infrastrukturo in dobavne verige, da bi z vohunjenjem ukradli informacije in/ali know-how in tako pridobili konkurenčno prednost ali sabotirali dele teh infrastruktur ter tako oslabili njihovo funkcionalnost; ker se enako zlonamerno ravnanje pojavlja v povezavi z gospodarskimi in infrastrukturnimi projekti v državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah za članstvo v EU; ker vse večjo grožnjo evropskim državljanom predstavlja tudi možnost vohunjenja in zbiranja informacij prek vsakdanjih gospodinjskih aparatov;

⁽¹⁵⁾ Uredba (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1).

- AT. ker je bila energetska varnost EU zaradi energetske odvisnosti od Rusije zelo ogrožena, potem ko je Rusija začela agresivno vojno proti Ukrajini; ker obstaja verjetnost, da se bo zaradi projektov tujih akterjev v državah članicah, kot je jedrska elektrarna Paks na Madžarskem, vplivalo na politične odločitve, saj gre za projekte „korozivnega kapitala“; ker je več držav EU leta 2014 kljub ruski nezakoniti okupaciji in priključitvi delov Ukrajine povečalo svojo odvisnost od ruskega plina; ker so nekatere od teh držav nedavno zmanjšale svojo odvisnost na skoraj 0 %;
- AU. ker bi se lahko z naložbenimi programi za uvajanje 5G, kot sta Instrument za povezovanje Evrope – Digitalno in program 6G Skupnega podjetja za pametna omrežja in storitve, podprla tehnološka suverenost in zmanjšala odvisnost od tujih dobaviteljev na tem področju prek izgradnje varne infrastrukture 5G in tehnoloških zmogljivosti 6G; ker bi morali evropski proizvajalci in razvijalci ali tisti iz podobno mislečih držav prevzeti razvoj kritične tehnološke infrastrukture za evropsko gospodarstvo;
- AV. ker so nacionalni organi nekaterih držav članic okrepili svoj pristop k preprečevanju tujih groženj kritični infrastrukturi, denimo vohunstva in sabotaže;
- AW. ker dezinformacije in druge manipulacije z informacijami kvarijo javno razpravo o volitvah in drugih demokratičnih procesih ter lahko državljanom preprečijo, da bi se odločali na podlagi informacij, ali jih popolnoma odvrnejo od politične udeležbe; ker so dezinformacije v političnih kampanjah neposredna grožnja pošteni demokratični politični konkurenci; ker ta vprašanja izzovejo izvedbo evropskih volitev v letu 2024;
- AX. ker se na predvečer evropskih volitev leta 2024 pričakuje povečano vmešavanje in manipuliranje z informacijami; ker so evropske volitve poglavitne za delovanje demokratičnih procesov v Evropski uniji in spodbujanje stabilnosti ter legitimnosti; ker je zato treba braniti demokratično integriteto Unije, tudi s preprečevanjem širjenja dezinformacij in neprimerne tujega vpliva na evropske volitve; ker bi lahko s predlogom o preglednosti in ciljni usmerjenosti političnega oglaševanja prispevali k temu, da se prepove sponzoriranje političnega oglaševanja, ki prihaja iz držav, nečlanic EU;
- AY. ker so svobodne in poštene volitve del temelja demokratičnih držav, neodvisni in pregledni volilni procesi pa so potrebni za spodbujanje konkurenčnega volilnega okolja in zaupanja državljanov v poštenost volitev; ker je sistemsko integriteta volilnih procesov zakoreninjena tudi v pravnih in institucionalnih okvirih, ki urejajo izvedbo volitev, kar velja tudi za organe za upravljanje volitev; ker je za integriteto volitev v vsaki državi bistvena kakovost in trdnost teh okvirov in demokratičnih institucij; ker spletne družbene platforme pridobivajo vse večji pomen pri sprejemanju volilnih odločitev;
- AZ. ker lahko do vmešavanja v volilne procese pride na različne načine, neposredno ali posredno, med drugim z goljufijami z glasovnicami, blokiranjem vhodov na volišča ali fizično prisilo za glasovanje, širjenjem izkrivljenih informacij o kandidatih, prirejanjem ali spreminjanjem datumov volitev ter dezinformacijskimi kampanjami na družbenih omrežjih;
- BA. ker se v avtoritarnih režimih čedalje uspešneje kooptira ali zaobide norme ter institucije, ki podpirajo temeljne svoboščine, in pomaga drugim, ki želijo storiti enako; ker se s temi režimi prek posrednikov v tretjih državah in EU širi in koristi polarizacija ter se poskuša izkrivljati nacionalne politike z namenom spodbujanja sovraštva, nasilja in nebrzdane moči; ker cilj tujega vmešavanja v volilne procese pogosto ni izključno vplivanje na konkretne volilne rezultate, temveč spodkopavanje ali uničevanje dolgoročnega zaupanja državljanov v legitimnost njihovih demokratičnih institucij in demokratičnih procesov;
- BB. ker Organ za evropske politične stranke in evropske politične fundacije prispeva k zaščiti integritete evropskih volitev;
- BC. ker ima evropska mreža za sodelovanje na področju volitev odločilno vlogo, ko v Evropski uniji zagotavlja integriteto volitev; ker so to mrežo vzpostavile službe Komisije skupaj z ustreznimi službami držav članic;

- BD. ker financiranje političnih dejavnosti in politikov v Evropski uniji pred 24. februarjem 2022 in po njem, zlasti iz Rusije, te primere novinarji in strokovnjaki vedno znova razkrivajo, ogroža integriteto demokratičnega delovanja držav članic EU in kliče po temeljiti preiskavi, ko bodo vpleteni odgovarjali; ker je časnik El País razkril vpletenost iranskega nacionalnega sveta upora v financiranje skrajno desničarskih političnih gibanj v EU; ker imata Rusija in Iran skupaj z drugimi državami, kot je Venezuela, skupni cilj – oslabiti demokratične države;
- BE. ker se zakonodajalci trenutno pogajajo o predlogu o političnem oglaševanju, katerega cilj je dopolniti akt o digitalnih storitvah, odpraviti škodljivo fragmentacijo, ki trenutno obstaja na tem področju, in prispevati h krepitvi naših demokracij v Evropi in naših demokratičnih procesov, omogočiti državljanom, da se na volitvah ali referendumu odločajo na podlagi informacij v odprtem postopku, ter zaščititi državljane EU pred dezinformacijami, lažnimi novicami, nepreglednimi tehnikami političnega oglaševanja in na splošno pred tujim vmešavanjem; ker bi morali zakonodajalci čim prej doseči dogovor o predlogu, da bi že pred evropskimi volitvami leta 2024 sprejeli nove predpise;
- BF. ker je bilo samo v prvi polovici leta 2021 zabeleženih toliko kibernetičnih napadov na institucije EU kot v celotnem letu 2020 ⁽¹⁶⁾; ker so se primeri napadov na institucije EU in nacionalne institucije povečali po ruski agresiji v Ukrajini, kar je ponazoril kibernetični napad na Evropski parlament med plenarnim zasedanjem novembra 2022, ko je bila po glasovanju o resoluciji o razglasitvi Rusije za državo sponzorko terorizma zaprta spletna stran;
- BG. ker je EU znatno povečala svoja prizadevanja in naložbe v razvoj zmogljivosti za kibernetično varnost, tudi v okviru programov EU Obzorje Evropa in Digitalna Evropa; ker še vedno obstaja potreba po učinkovitejši kibernetični varnosti, podprti z ustreznim financiranjem; ker bi lahko močna infrastruktura kibernetične varnosti zmanjšala stroške kibernetičnih incidentov; ker je v oceni učinka predlaganega akta o kibernetični odpornosti ocenjeno, da bi lahko pobuda privedla do zmanjšanja stroškov zaradi incidentov, ki prizadenejo podjetja, za približno 180 do 290 milijard EUR ⁽¹⁷⁾; ker je Komisija počasi sprejemala ukrepe v odziv na hekerske napade v EU, ki so jih z vohunsko programsko opremo izvajale tretje države, tudi na vidne osebnosti, kot so predsedniki držav ali komisarji; ker trenutno ni akcijskega načrta, s katerim bi v EU zajezili hekerstvo na državljane EU, ko jih napadajo osebe, ki delujejo zunaj EU;
- BH. ker je Svet pred kratkim sprejel revidirano direktivo o kibernetični varnosti, da bi po vsej Uniji zagotovil visoko skupno raven kibernetične varnosti; ker je bila v skladu z revidirano direktivo o kibernetični varnosti vzpostavljena mreža organizacij za povezavo v primeru kibernetičnih kriz v EU (EU CyCLONe), z njo pa se bo okrepila odpornost informacijskih sistemov; ker je primerno raven kibernetične varnosti mogoče doseči le s sodelovanjem med številnimi akterji iz javnega in zasebnega sektorja; ker EU še vedno ostaja zelo odvisna na področju kibernetične varnosti;
- BI. ker je za kibernetično obrambo Ukrajine potrebno ukrepanje in sodelovanje vseh partnerjev; ker so zahodne informacijske korporacije Ukrajini pomagale pri ugotavljanju ranljivosti njene infrastrukture; ker v EU ni tehničnih kapacitet, s katerimi bi bilo mogoče ugotoviti ranljivosti v kritični infrastrukturi; ker sodelovanje in izmenjava informacij s ciljnim partnerji, kot so ZDA, Združeno kraljestvo, Ukrajina in Tajvan, odločilno prispevata k izboljšanju odzivnosti EU na napade;
- BJ. ker je bilo leta 2021 ustanovljeno Skupno podjetje za pametna omrežja in storitve, da bi evropski akterji lahko oblikovali globalne standarde 6G; ker sodelovanje med Komisijo in organi držav članic pri izvajanju nabora kibernetičnih orodij 5G poteka v okviru Skupina za sodelovanje na področju varnosti omrežnih in informacijskih sistemov; ker je Evropsko računsko sodišče ugotovilo, da je bil od sprejetja nabora orodij 5G dosežen napredek

⁽¹⁶⁾ Poročilo o analizi učinka, priloženo dokumentu Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o informacijski varnosti v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije (SWD(2022)0066). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022SC0066>.

⁽¹⁷⁾ Povzetek poročila o oceni učinka, priloženega predlogu uredbe za Evropski parlament in Svet o horizontalnih zahtevah glede kibernetične varnosti za proizvode z digitalnimi elementi in spremembi Uredbe (EU) 2019/1020 (SWD(2022)0282).

v smeri krepitve varnosti omrežij 5G, saj je večina držav članic že uvedla omejitve za prodajalce z visokim tveganjem ali pa so te v postopku njihove uvedbe, toda noben od predloženih ukrepov ni pravno zavezujoč, kar pomeni, da Komisija nima pristojnosti za njihovo izvrševanje;

- BK. ker so bili primeri, ko se je iz tretjih držav do zunanje meje EU prevažalo migrante in prosilce za azil kot del hibridnih strategij zunanjega vmešavanja tretjih držav, s čimer so le-te želele kljubovati EU in njenim državam članicam, na primer jeseni 2021, ko je Belorusija napadla Poljsko, Litvo in Latvijo; ker so ti poskusi hibridnega vmešavanja izraženi tudi v obliki širjenja dezinformacij s polarizacijo družb EU ter spodkopavanjem evropskih vrednot in temeljnih pravic;
- BL. ker migrante, manjšine in diaspore pogosto izkoriščajo tuji akterji, ki organizirajo dezinformacijske kampanje za ustvarjanje in krepitev negativnih predsodkov o migracijah, da bi v evropskih družbah povečali napetosti, na primer ukrajinska diaspora, ki je bila žrtev ciljanih ruskih dezinformacijskih kampanj; ker imajo platforme ključno vlogo pri širjenju takšnih informacij;
- BM. ker je v Evropi vse več gibanj proti spolu, zlasti proti spolnemu in reproduktivnemu zdravju, pravicam žensk in LGBTIQ+ osebam; ker se s takimi gibanji množijo dezinformacije, z njimi pa se želi obrniti napredek na področju pravic žensk in enakosti spolov; ker naj bi ta gibanja prejela več milijonov evrov javnih ali zasebnih sredstev iz tujine, tudi iz Rusije in ZDA;
- BN. ker instrumentalizacija migrantov in manjšin na zunanjih mejah EU jasno kaže na to, kako pomembno je imeti uspešen in integriran sistem upravljanja meja in kako pomembni so operativni, finančni in diplomatski ukrepi, če želimo ostati odporni;
- BO. ker Parlament podpira predlog Komisije, da se v zakonik o schengenskih mejah vključijo določbe o instrumentalizaciji migrantov, kar bo državam članicam omogočilo dejavnejše in bolj koordinirano posredovanje;
- BP. ker ruske dezinformacijske in propagandne kampanje posredno vplivajo tudi na oblikovanje javnega mnenja v Evropi, saj ciljajo na rusko govorečo diasporo v Evropi in sosednjih državah; ker se morajo države članice bistveno potruditi, da bodo rusko govorečim skupinam prebivalstva na voljo viri novic, ki temeljijo na dejstvih, in tako preprečiti prokremeljsko naracijo; ker so ruske dezinformacijske in propagandne kampanje razširjene tudi v številnih postsovjetskih državah, tudi v Srednji Aziji;
- BQ. ker je belgijsko zvezno tožilstvo začelo preiskavo zaradi suma pranja denarja, korupcije in sodelovanja v kriminalni združbi iz tretjih držav; ker je bilo od 9. decembra 2022 dalje izvedenih več aretacij in preiskav, ki so prizadele sedanje in nekdanje poslance Evropskega parlamenta ter uslužbence; ker morajo tem obtožbam slediti dejanski ukrepi Parlamenta in drugih institucij EU, da se zaprejo vrzeli za tuje vmešavanje, povečata preglednost in odgovornost ter zavaruje integriteta institucij;
- BR. ker je zaupanje v integriteto Parlamenta in pravno državo bistveno za delovanje evropske demokracije; ker je treba nujno zagotoviti, da demokratičnih procesov ne bodo obvladovali zasebni in zunanji interesi ter da se bodo pravice državljanov popolnoma spoštovale; ker je za vitalnost evropske demokracije pomembno, da lahko predstavniki interesnih skupin in krogov z argumenti vplivajo na sprejemanje odločitev v Parlamentu;
- BS. ker je bilo že v poročilu INGE I poudarjeno, da obstaja resno pomanjkanje pravno zavezujočih pravil glede lobiranja in izvrševanja registra lobiranja v EU ter da nekdanje visoke evropske politike in javne uslužbence pogosto najemajo ali kooptirajo tuja avtoritarna nacionalna ali zasebna podjetja pod državnim nadzorom; ker je zaradi tega praktično nemogoče slediti lobiranju, ki prihaja iz držav zunaj EU;
- BT. ker prevzemanje elit s strani tujih interesov, h kateremu pripomore neomejenost pojava vrtljivih vrat med institucijami EU in avtokratskimi državami z visokim tveganjem škodljivega poseganja v demokratične interese Unije, še vedno predstavlja pomembno obliko tujega vmešavanja v demokratično delovanje Evropske unije in se lahko obravnava kot vprašanje, povezano s korupcijo;

- BU. ker sta Kitajska in Rusija uvedli sankcije proti evropskim raziskovalcem in raziskovalnim ustanovam zaradi njihovega pisanja ali stališč;
- BV. ker je na ravni EU potrebna večja jasnost glede tujega vpliva prek interesnih skupin, zlasti v sodelovanju z nevladnimi organizacijami, svetovalnimi podjetji, fundacijami, možganskimi trusti in zasebnimi podjetji; ker to ne bi smelo ovirati običajnih dejavnosti veleposlaništev na področju ozaveščanja; ker število uslužbencev ruskega veleposlaništva v Evropi upada, v Budimpešti pa še vedno narašča, kar dokazuje, da je Madžarska dovzetna za dejavnosti ruske obveščevalne službe;
- BW. ker lahko lobiranje v imenu tujih interesov, zlasti ko gre za podjetja v strateških sektorjih in njihove vlade, odpre vrata za tuje vmešavanje v naše institucije; ker je bil register za preglednost na podlagi medinstitucionalnega sporazuma znatno okrepljen; ker bi okrepitev zahtev glede preglednosti za organizacije civilne družbe, svetovalna podjetja, fundacije, možganske truste in zasebna podjetja lahko služila odkrivanju tujega vmešavanja;
- BX. ker je bilo več primerov sovražnih kampanj ustrahovanja in šikaniranja poslancev Evropskega parlamenta, organiziranih in koordiniranih s strani tujih držav; ker so države, kot so Rusija, Kitajska in Iran, posameznim poslancem in organom Evropskega parlamenta in parlamentov držav članic prepovedale vstop in jim naložile sankcije, ker so kritično ocenjevali politiko zadevnih vlad na področju človekovih pravic;
- BY. ker nekatere avtoritarne države lažno obtožujejo evropske državljane, da so zagrešili kazniva dejanja ali prekrške, in jih držijo v zaporu, saj želijo s tem vplivati na odločitve držav članic EU; ker so v Iranu trenutno neupravičeno pridržani in obsojeni državljani, med njimi švedski državljan Ahmadreza Djalali in sedem francoskih državljanov;
- BZ. ker je EU marca 2022 uvedla sankcije proti ruskima propagandnima oddajnikoma Russia Today (RT) in Sputnik ter začasno ustavila njuno oddajanje, ponudnikom dostopa do interneta in iskalnikom pa ukazala, naj blokirajo dostop do njunih vsebin, iskalnikom pa, naj jih umaknejo s seznama; ker so satelitski operaterji, kot sta francoski Eutelsat in luksemburški SES, od sprejetja devetega svežnja sankcij prenehali zagotavljati storitve oddajanja v EU za RT in Sputnik; ker satelit Eutelsat 36B še naprej oddaja program ruskih televizij Tri kolor in NTV plus na ukrajinskih ozemljih, ki so pod rusko okupacijo; ker SES še naprej oddaja novice RT v Indiji, Mehiki in Južni Afriki; ker drugi nacionalni satelitski operaterji, kot sta Hellas Sat in Hispasat, ter madžarski nacionalni kanali še naprej oddajajo sankcionirane televizijske programe; ker sta RT France in RT News še vedno na voljo na spletu; ker rusko propagando pogosto širijo različni mednarodni mediji z zelo širokim dosegom v nekaterih regijah sveta;
- CA. ker je Srbija, država kandidatka za članstvo v EU, v očitnem nasprotju z uvedenimi sankcijami EU postala varno zatočišče za nekatera ruska podjetja, ki želijo zaobiti sankcije, uvedene s strani EU, ali se jim izogniti, saj je od julija 2022 v Beogradu več pisarn družbe RT (prej Russia Today), ta pa je svojo spletno novičarsko storitev začela izvajati v srbsčini;
- CB. ker bi kriminalizacija tujega vmešavanja bila usmerjena v to zlonamerno ravnanje in bi ga stigmatizirala; ker v EU trenutno ni splošne prepovedi tujega vmešavanja, kar pomeni, da ga storilci lahko izvajajo brez strahu pred kaznijo, razen če njihovo ravnanje ne pomeni obstoječega kaznivega dejanja; ker lahko Svet v skladu s tretjim pododstavkom člena 83(1) Pogodbe o delovanju evropske Unije (PDEU) na podlagi razvoja kriminala sprejme sklep, v katerem opredeli druga področja posebno hudih kaznivih dejanj s čezmejno razsežnostjo; ker je treba za storilce tujega vmešavanja uvesti sankcije in omejitve, da bi jim preprečili prihodnja dejanja;
- CC. ker je Komisija predlagala harmonizacijo kaznivih dejanj in kazni za kršitve sankcij EU; ker so številne države članice razmišljale o razširitvi pristojnosti Evropskega javnega tožilstva, da bi zajele te kršitve;

- CD. ker je EU že pripravila več pomembnih zakonodajnih aktov za boj proti zlonamernemu tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju; ker obstaja nevarnost, da bodo urejevalne okvire EU za boj proti dezinformacijam kopirale druge (avtoritarne) države in jih selektivno uporabljale za omejevanje svobode medijev in svobode izražanja; ker na ravni EU še ni bila ustrezno izvedena ocena uspešnosti in vpliva obstoječih instrumentov na krepitev družbene odpornosti; ker bi se s takšno oceno dodatno izboljšala naravnost prihodnjih politik in orodij za obravnavanje tujega vmešavanja in hibridnih groženj;
- CE. ker si Kitajska po gospodarski rasti in političnem širjenju na globalnem prizorišču prizadeva za čim večjo razširjenost svoje propagande v tujini, pri čemer širi pozitivne zgodbe o državi in hkrati poskuša zatreti kritične glasove; ker Kitajska prevzema nadzor nad vsemi tradicionalnimi medijskimi informacijskimi kanali v Afriki, ki so na tej celini še vedno najbolj uporabljena orodja za dostop do informacij; ker tudi Rusija širi svoje dezinformacijske operacije v Afriki; ker je skupina Wagner neposredno vključena v te operacije; ker bi te operacije lahko ogrozile varnost evropskih državljanov in potek sodelovanja z afriškimi partnerskimi državami;
- CF. ker EU prevzema vodilno vlogo pri delu ad hoc odbora OZN za kibernetko kriminaliteto v okviru tretjega odbora OZN, da bi zaščitila temeljne in procesne pravice osumljencev;
- CG. ker se je po pandemiji covida-19 povečala splošna ozaveščenost o nevarnostih manipulacije z informacijami in vmešavanja v druge države sveta; ker je Organizacija združenih narodov predlagala več pobud za izboljšanje upravljanja na digitalnem področju in večjo povezanost med državami članicami OZN, kot sta globalni kodeks ravnanja za spodbujanje celovitosti javnih informacij in globalni digitalni dogovor;
- CH. ker so se v razpravah s Sekretariatom Posebnega odbora o tujem vmešavanju v demokratične procese v EU, predstavniki nekaterih platform in drugih deležnikov pozitivno odzvali na vzpostavitev globalnih standardov, zlasti evropskih in, kadar je to mogoče, čezatlantskih standardov za boj proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju;
- CI. ker so uspešne misije in operacije skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) oziroma skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) ter delegacije EU v tujini med najboljšimi strateškimi komunikacijskimi kampanjami EU v državah zunaj EU;
- CJ. ker je Svet marca 2022 odobril strateški kompas; ker je v strateškem kompasu določeno, da morajo biti do leta 2024 vse misije in operacije SVOP/SZVP opremljene z zadostnimi strateškimi komunikacijskimi orodji in viri za boj proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju; ker je v misijah za komunikacijo potreben proces modernizacije in profesionalizacije, vključno s podpiranjem pobud za boj proti ranljivostim na področju dezinformacij; ker je projektna skupina za strateško komuniciranje Evropske službe za zunanje delovanje (StratCom) okrepila sodelovanje z misijami in operacijami SVOP, da bi jim pomagala pri odkrivanju, analiziranju in razumevanju kampanj tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja;

Usklajena strategija EU proti tujemu vmešavanju

1. poudarja, da se je z rusko agresivno vojno proti Ukrajini razkrila povezava med poskusi tuje manipulacije z informacijami in grožnjami EU in njenemu neposrednemu sosledstvu, državam zahodnega Balkana in vzhodnega partnerstva ter tudi ogrožanjem globalne varnosti in stabilnosti; opaža, da so zaradi ruske vojne v Ukrajini še bolj očitni učinki ruskega vmešavanja v demokratične procese, ki se je začelo že dolgo pred invazijo in temelji na zgodovinskem revizionizmu;

2. poudarja, da mora EU razvijati odprto strateško avtonomijo, če želi na strateških področjih, kot so energetika, digitalna tehnologija in zdravje, omejiti možnosti vmešavanja zaradi svoje odvisnosti v teh sektorjih; podpira prizadevanja Evropske komisije, Sveta in drugih institucij v zvezi s tem, zlasti v okviru načrta REPowerEU in digitalne agende EU;

3. je seznanjen z nadaljnjim ukrepanjem Komisije na podlagi prvih priporočil, ki jih je Parlament sprejel 9. marca 2022; kljub temu ponovno poziva k usklajeni strategiji EU za boj proti tujemu vmešavanju, pri čemer je treba upoštevati tako kompleksnost kot večdimenzionalno naravo groženj, vse to pa mora temeljiti na jasni in multipolarni geopolitični analizi; meni, da bi morala ta strategija družbe kot celote vključevati ukrepe za boljše izvrševanje obstoječih določb o tujem vmešavanju, z njo bi bilo treba vzpostaviti osrednjo točko za preiskave in strateške odzive za boj proti tujemu vmešavanju ter zagotoviti financiranje dejavnosti za krepitev zmogljivosti za boj proti dezinformacijam in podporo demokratičnim procesom; verjame, da se bo v tej strategiji združila in ustvarila sinergija med posameznimi prizadevanji, strategijami, akcijskimi načrti, časovnimi načrti ter osnovnimi projekti in tokovi financiranja; je prepričan, da je treba v njej določiti strateške cilje, potrebna pooblastila in operativne zmogljivosti, kot so izmenjava informacij o grožnjah in tehnično pripisovanje, zakonodajna in diplomatska orodja, kot so nova zakonodaja, norme, nabori orodij, politično pripisovanje, sankcije in drugi protiukrepi, pa tudi zahteve za krepitev zmogljivosti, kot je dodatno financiranje agencij EU in organizacij civilne družbe, ki prispevajo k tem prizadevanjem, s ključnimi kazalniki smotrnosti, če želimo zagotoviti zadosten obseg in doseg rezultatov;

4. v zvezi s tem pozdravlja napoved predsednice Komisije o svežnju za obrambo demokracije; opozarja na izjave Komisije, da bo skrbno upoštevala priporočila Posebnega odbora o tujem vmešavanju v vse demokratične procese v Evropski uniji, tudi o dezinformacijah, in Sekretariata Posebnega odbora o tujem vmešavanju v demokratične procese v EU, – v skladu s katerima je treba oblikovati trden sveženj za obrambo demokracije skupaj z zakonodajo za boj proti hibridnim grožnjam v EU;

5. poziva Komisijo in države članice, naj zajamčijo, da bodo vsi ukrepi za zaščito EU pred tujim vmešavanjem in manipulacijo z informacijami vključevali močne in odločne zaščitne ukrepe za temeljne pravice, zlasti za svobodo izražanja in svobodo mnenja;

6. je mnenja, da bi bilo treba prizadevanja za prehod od agnostičnega pristopa, ki je odvisen od države in ki vsa prizadevanja za tuj vpliv obravnava enako, ne glede na državo izvora, k pristopu, ki temelji na tveganju in objektivnih merilih, skrbno preučiti, podobno kot v Direktivi (EU) 2015/849⁽¹⁸⁾, in se pri tem zgledovati po izkušnjah iz drugih držav; verjame, da bi pristop, ki temelji na tveganju, deloval kot eden od gradnikov dvostopenjskega pristopa, na podlagi katerega se oblikujejo politike in protiukrepi proti tujemu vmešavanju, odpravlja nepotrebna pravna zapletenost ter učinkoviteje uporabljajo omejene zmogljivosti in viri, od operativne do politične ravni, saj se pri tem upošteva dejavnik, ki je najpomembnejši pri ocenjevanju in odzivanju na tuj vpliv, to je država izvora; verjame tudi, da se mora v sklopu tega pristopa oblikovati jasen nabor možnih sankcij, kar bo delovalo odvračilno za kršitelje in kot vzvod za nove zlonamerne akterje, ki bi jih lahko dodali na seznam; ocenjuje, da bi morebitna merila lahko vključevala:

(a) angažiranost v dejavnostih tujega vmešavanja,

(b) program kraje intelektualne lastnine, usmerjen proti EU in njenim državam članicam,

(c) zakonodajo, ki nacionalne nedržavne akterje sili k sodelovanju pri obveščevalnih dejavnostih,

(d) stalno kršenje človekovih pravic,

(e) revizionistično politiko do obstoječega mednarodnega pravnega reda,

(f) ekstrateritorialno uveljavljanje avtoritarne ideologije; poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj predstavita posebna priporočila za uvedbo tega pristopa in jih posredujeta Svetu v odobritev;

⁽¹⁸⁾ Direktiva (EU) 2015/849 z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES (UL L 141, 5.6.2015, str. 73).

7. ocenjuje, da bi morala EU v sodelovanju z državami članicami okrepiti svoje strateško komuniciranje o preprečevanju in razkrinkanju informacijske manipulacije, tako da bi o potekajočih operacijah, zlasti v državah južne poloble, obširno poročala takoj, ko se zgodijo (razkrinkanje); poziva h krepitvi in nadaljnjim naložbam v zmogljivosti EU za vnaprejšnje razkrinkanje; opozarja na primere Ukrajine in Tajvana pri vnaprejšnjem razkrinkavanju informacijskih manipulacij in njihovem razkrinkanju ter na potrebo po nadaljnjem učenju na podlagi pridobljenih izkušenj; prav tako opozarja, da je za vnaprejšnje razkrinkanje ali hitro razkrinkanje informacijskih manipulacij potreben okvir za hitro izmenjavo informacij, pridobljenih s strani civilne družbe in zasebnih podjetij;

8. podpira javni poziv podpredsednice Věre Jourove, ki je januarja 2023 ⁽¹⁹⁾ v Talinu pozvala k širitvi neodvisnih komunikacijskih kanalov za rusko govoreče; poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj temu ustrezno sledita s konkretnimi predlogi in ukrepi;

9. obsoja nevarni fenomen najemanja dezinformacij, ko ponudniki vladnim in nevladnim akterjem ponujajo dezinformacijske storitve, na primer prek temnega spleta, ter pri tem pripravljajo sezname storitev in cene; obžaluje, da se tovrstne storitve med drugim uporabljajo za spodkopavanje volilnih procesov;

10. poziva k vzpostavitvi strukture EU, katere naloga bo analiziranje statističnih podatkov, koordiniranje raziskovalnih projektov in priprava poročil za povečanje situacijskega zavedanja in izmenjavo obveščevalnih podatkov o grožnjah, njihovo pripisovanje in protiukrepe v zvezi s tujim manipuliranjem z informacijami in vmešavanjem, vključno s sodelovanjem službe EU za zunanje delovanje, ter ki bo služila kot referenčna točka in specializirano središče znanja za olajšanje in spodbujanje operativne izmenjave med organi držav članic, institucijami EU in agencijami EU; ocenjuje, da bi bilo treba to strukturo financirati iz proračuna EU v obliki centra za informacijsko neoporečnost, ki bi sodeloval z vsemi institucijami EU pri uporabi vseh razpoložljivih orodij, pri čemer bi se izognili podvajanju;

11. poziva države članice, naj prepoznajo dejstvo, da je tuje vmešavanje, vključno z dezinformacijami, grožnja nacionalni in čezmejni varnosti; poudarja potrebo po solidarnosti med državami članicami, če se želimo uspešno boriti proti takšnemu početju; poziva k spremembi člena 222 PDEU, da se vključi tuje vmešavanje;

12. poziva nacionalne parlamente držav članic EU, naj razmislijo o ustanovitvi lastnih parlamentarnih organov, katerih naloga bo nadzor nad ukrepi, povezanimi z zaščito njihove demokracije pred tujim vmešavanjem in manipulacijo z informacijami, ter vzpostavijo naj redne izmenjave o teh temah;

13. z zanimanjem ugotavlja, da se je zaključila skupna vaja *EU Integrated Resolve 2022*, katere namen je bil povečati sposobnost EU za odzivanje na zapletene hibridne krize z notranjo in zunanjo razsežnostjo; obžaluje pa, da Parlament pri tej vaji ni sodeloval, in poziva druge institucije EU, naj ga vključijo v strukturo vseh tovrstnih vaj;

14. spodbuja vse vrste sodelovanja med službami različnih institucij EU, pristojnimi za operativne dejavnosti v zvezi s spremljanjem in preprečevanjem dezinformacij, kot je sodelovanje med parlamentarno projektno skupino za dezinformacije, službami Komisije in oddelkom StratCom Evropske službe za zunanje delovanje (ESZD) s sistemom hitrega obveščanja; pozdravlja sodelovanje ESZD in Komisije s Parlamentom, ki ga redno obveščata o pomembnih dogodkih na področju tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja, zlasti ko gre za volitve v EU; predlaga vzpostavitev sistema hitrega obveščanja za poslance Evropskega parlamenta in člane nacionalnih parlamentov, da bi se odzvali na dezinformacije na spletnih platformah in preprečili njihovo širjenje;

⁽¹⁹⁾ Vice-President Jourová speech on Defending EU values in the time of the war (Govor podpredsednice Jourove o obrambi vrednot EU v času vojne).

15. pozdravlja dejstvo, da je ESZD omogočila ustanovitev centra za izmenjavo in analizo informacij, ki naj bi razvil skupno metodologijo in okvir za zbiranje ter souporabo sistematičnih obveščevalnih podatkov in dokazov o grožnjah, kar bi sčasoma zagotovilo boljše situacijsko zavedanje; poudarja napredek, ki ga je ESZD dosegla pri skupnem analitičnem okviru in metodologiji za tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje, kot je opisano v akcijskem načrtu za ukrepanje v zvezi z informacijami o grožnjah, ter podčrtuje, da kako lahko tak odprtokodni, sodelovalni in interoperabilni protokol v podporo situacijskemu zavedanju kot del centra za izmenjavo in analizo informacij prispeva k tesnejšemu sodelovanju med institucijami, organi in agencijami EU, državami članicami, platformami družbenih medijev, tiskovnimi agencijami in akterji civilne družbe; poziva k zadostnim finančnim sredstvom, ki bodo namenjena neprestanemu razvijanju, vključevanju družbe in krepitvi zmogljivosti, kar bo prispevalo k širokemu sprejetju tega modela s precejšnjim dosegom in obsegom po vsej Uniji;

16. poziva k ustanovitvi stalnega organa v Evropskem parlamentu, da se zagotovi prečni pristop za uspešno spremljanje in boj proti tujemu vmešavanju;

Odpornost

17. poziva institucije EU, države članice, partnerske države, civilno družbo, poslovni svet in neodvisne medije, naj si skupaj prizadevajo za dvig družbene in institucionalne zavesti ter vlagajo v izobraževanje o dezinformacijah, manipulaciji z informacijami in tujem vmešavanju ter o tem, kako se temu celostno zoperstaviti;

18. poudarja, da se mora EU učiti iz ukrajinskih, tajvanskih in drugih izkušenj in njihovih ekspertiz pri preprečevanju tujega vmešavanja in agresije ter z njimi še naprej tesno sodelovati na tem področju; opaža pa, da so konteksti, v katerih deluje Tajvan, drugačni;

19. pozdravlja dejstvo, da bo evropska opazovalnica digitalnih medijev, neodvisna mreža preveriteljev dejstev, akademskih raziskovalcev in drugih deležnikov, kmalu imela središča, ki bodo pokrivala vse države članice EU, s čimer bo okrepila svoje poslanstvo pri odkrivanju in analiziranju dezinformacijskih kampanj, napačnih informacij in drugih vsebin, ki jih ustvarjajo tretje države z jasnim propagandnim namenom, ter pri organizaciji dejavnosti medijskega opismenjevanja in drugih dejavnosti, ki podpirajo boj proti dezinformacijam; izpostavlja morebitno potrebo po pravnem okviru v EU ali državah članicah za zagotavljanje kakovostnega preverjanja dejstev;

20. ponovno poziva države članice, naj v šolske in univerzitetne učne načrte vključijo medijsko in digitalno pismenost, državljansko vzgojo, skupno evropsko zgodovino, spoštovanje temeljnih pravic, kritično mišljenje in spodbujanje sodelovanja javnosti, hkrati s splošnimi prizadevanji za ozaveščanje odraslih, tudi starejših, ter prizadevanji za premostitev digitalnih razlik glede na starost, spol in socialno-ekonomski položaj; poziva k dogovorjeni strategiji EU na področju medijske pismenosti skupaj s projekti, ki bodo prinesli oprijemljive rezultate v velikem obsegu in bodo zajeli celotno Unijo; spodbuja souporabo smernic EU za medijsko pismenost z državami kandidatkami, ki bodo prevedene v nacionalne jezike, da bi z izobraževanjem in usposabljanjem odpravili dezinformacije in spodbujali digitalno pismenost; poziva v zvezi s tem države članice, naj preučijo možnost, da v izobraževalnih ustanovah razvijajo in razširjajo izobraževalno gradivo, namenjeno različnim starostnim kategorijam, iz katerega se lahko otroci in mladi naučijo, kako se pravilno informirati in kako lahko preverijo točnost informacij; poziva k ustvarjanju opazovalnice tujega vplivnega okolja in njegovega učinka na visokošolsko izobraževanje in raziskave;

21. poudarja pomen zgodovinskega spomina in raziskav o totalitarnih režimih, kot je bil sovjetski, ter transparentne, na dejstvih temelječe javne razprave o zločinih v času teh režimov, da bi okrepili odpornost naših družb proti izkrivljanju in manipulacijam zgodovine; ponovno poudarja pomen organizacij civilne družbe, kot je Memorial, ki delujejo na področju zgodovinskega spomina, zlasti v zvezi z novejšo evropsko zgodovino, ki je tarča sistematičnega dezinformiranja in revizionizma s strani Rusije, ko si ta prizadeva upravičiti svoje nenehno vmešavanje in agresijo;

22. poziva Komisijo, naj ob upoštevanju izkušenj z edinstvene Konference o prihodnosti Evrope in končnih predlogov pripravi dejanski sveženj za obrambo demokracije, v katerem bo upoštevala tudi pobude za krepitev demokracije od znotraj, in sicer z vzgojo državljanske kulture demokratičnega udejstvovanja in aktivne udeležbe državljanov ves čas, tudi, ko ni volitev;

23. poudarja, da morajo biti javne uprave na vseh ravneh posebej usposobljene za prepoznavanje in preprečevanje manipulacije z informacijami in vmešavanja vanje, ter poudarja, da mora biti to usposabljanje prilagojeno spolom; ponovno poziva institucije, organe, urade in agencije EU ter nacionalne organe, naj nadaljujejo in krepijo podobno usposabljanje in sedanje ukrepe za situacijsko zavedanje, saj so hibridne grožnje vztrajne in razširjene ter vse bolj usmerjene v vplivanje na politike in zakonodajo EU; poziva institucije, organe, urade in agencije EU, naj vzpostavijo medinstitucionalno usposabljanje za spodbujanje splošne odpornosti institucij, organov, uradov in agencij EU kot celote;

24. poziva institucije, organe, urade in agencije EU ter nacionalne organe, naj sprejmejo namenski komunikacijski okvir z ukrepi za hitro odkrivanje tujega vmešavanja in poskusov manipulacije informacijskega prostora, da bi preprečili in se zoperstavili takim poskusom; pozdravlja vlogo ESZD, Natovega strateškega odbora in hibridnega odbora kot pomembnih partnerjev pri razvijanju večjega situacijskega zavedanja in dodatnih odzivov za boj proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju;

25. ponovno poziva ESZD, naj nadgradi svoje ekspertize na področju strateškega komuniciranja in javne diplomacije, za kar je potreben okrepljen mandat in dodelitev več sredstev njenemu oddelku za strateško komuniciranje in zlasti njenim projektnim skupinam, in sicer na podlagi pristopa, ki temelji na tveganju, ter ob upoštevanju trenutne ruske agresivne vojne proti Ukrajini ter hibridnega vojskovanja in propagande ruskih državnih in nedržavnih akterjev, pa tudi vpliva tega hibridnega vojskovanja na države kandidatke EU na zahodnem Balkanu ter na Moldavijo in druge države vzhodnega partnerstva; poudarja, da je za dvig zavedanja o prednostnih nalogah zunanje in varnostne politike EU nujno potreben dialog z državljani; priznava in hvali delo na spletni strani in podatkovni zbirki EUvsDisinfo ter poziva k nadaljnji širitvi te platforme z ustreznim financiranjem;

26. ugotavlja, da je treba nujno okrepiti prizadevanja za preprečevanje zlonamernih kampanj tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja, katerih cilj je omejiti zmožnosti držav kandidatk in potencialnih kandidatk za postopno prilagajanje skupni zunanji in varnostni politiki EU; pozdravlja prispevek ESZD pri podpiranju institucionalnih zmogljivosti in transparentnosti lastništva medijev, zlasti na Zahodnem Balkanu, ob upoštevanju krhkih varnostnih razmer in nevarnosti širjenja negativnih vplivov; poudarja, da se je treba proaktivno zoperstaviti propagandi zlonamernih akterjev v regiji, katere cilj je spodkopati interese in vrednote EU;

27. poziva EU in države članice, naj okrepijo podporo prizadevanjem organizacij civilne družbe za boj proti dezinformacijam, saj so se izkazale za uspešne pri dviganju zavedanja o tveganjih, povezanih z informacijami in dezinformacijami, ki se prenašajo zlasti prek družbenih medijev, in so se izkazale za uspešne tudi v primeru tradicionalnih medijev, saj številne organizacije civilne družbe delujejo na lokalni ravni, so bližje tarčam dezinformacij in bolje vedo, kako komunicirati z njimi; verjame, da morajo tehnološke in medijske družbe sodelovati z organizacijami civilne družbe, ki lahko zagotovijo izvedensko mnenje o političnem in kulturnem kontekstu, če želijo oblikovati strategije za blažitev tveganj vmešavanja v volilne procese;

28. poziva, naj se preiskovalnim novinarjem in organizacijam civilne družbe na jasn in transparenten način zagotovijo zadostna in vzdržna finančna sredstva, sorazmerna z njihovimi prizadevanji za dvig ozaveščenosti, prepoznavanje poskusov vmešavanja v demokratične procese in nevtralizacijo vpliva teh poskusov;

29. poziva, naj se javni viri dodelijo ustreznim organizacijam civilne družbe, naj se jih okrepi oziroma poveča njihovo financiranje, poleg tega pa si moramo prizadevati za povečanje zasebnega financiranja, na primer z organizacijo konference donatorjev; poziva k skupni pobudi, na podlagi katere bi se združili skladi in programi EU, vključno s prihajajočim svežnjem za obrambo demokracije, ter finančne organizacije, dvostranski donatorji in upravičenci, z namenom večje harmonizacije in okrepljenega partnerstva pri naložbah za demokratično odpornost in boj proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju, poleg tega pa bi moral ta naložbeni okvir na podlagi objektivnih, preglednih in nadzorovanih meril neodvisnim preveriteljem dejstev, raziskovalnim novinarjem in akademikom nuditi prilagojena nepovratna sredstva, kot tudi možganskim trustom in organizacijam civilne družbe, ki se ukvarjajo z večanjem situacijskega zavedanja (kot so raziskovanje, preiskovanje in ugotavljanje izvora manipulacije z informacijami in vmešavanja, razvoj

sodelovanja na tem področju ter razvoj in operacionalizacija metodologij centra za izmenjavo in analizo informacij in odprtokodnih orodij za reševanje izziva tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja), hkrati pa naj se prek letnih ali polletnih razpisov za zbiranje predlogov, ki bi zajemali dolgoročno večletno financiranje, v ta naložbeni okvir vključijo ukrepi za spodbujanje medijske, digitalne in informacijske pismenosti ter druge dejavnosti za krepitev odpornosti in podporo zagovornikom človekovih pravic;

30. izpostavlja, da morajo imeti žvižgači, novinarji in drugi medijski delavci na voljo vse pogoje, pod katerimi lahko razvijajo odprto, svobodno, nepristransko in pošteno javno razpravo, ki je bistvena za demokracijo in ključni vidik pomoči družbi v boju proti dezinformacijam, manipulaciji z informacijami in vmešavanju; poudarja potrebo po varni opremi in močnem odprtokodnem šifriranju od začetka do konca za zaščito zaupnosti in integritete komuniciranja med novinarji in njihovimi viri;

31. pozdravlja predlog za boj proti strateškim tožbam za onemogočanje udeležbe javnosti⁽²⁰⁾, ki ga sestavljata predlog direktive in priporočilo za izboljšanje zaščite novinarjev, zagovornikov človekovih pravic in organizacij civilne družbe pred zlorabljenimi sodnimi postopki; pozdravlja tudi analizo, ki jo je Komisija opravila v svojem poročilu o stanju pravne države za leto 2022, o obstoječih grožnjah varnosti novinarjev v EU ter pravnih grožnjah in zlorabljenih sodnih postopkih za onemogočanje udeležbe javnosti; opozarja na porast vohunske programske opreme za nadzor novinarjev in organizacij civilne družbe v EU, s katero jih ustrahujejo in nadlegujejo; poudarja, da je treba ta vidik vključiti v oceno Komisije o stanju pravne države;

32. opozarja, da so neodvisne, pluralne in kakovostne medijske storitve močna protiutež tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju; opominja na pobudo *Journalism Trust Initiative*, ki so jo ustanovili Novinarji brez meja in katere cilj je določiti industrijske standarde; ponovno poziva k oblikovanju stalnega programa EU za informativne medije in revije; ocenjuje, da je treba medijsko svobodo in pluralnost zaščititi in spodbujati tudi v spletnem okolju, zlasti kar zadeva dostopnost novinarskih vsebin na spletnih platformah;

33. opaža, da je treba v boj proti dezinformacijam vključiti tudi tradicionalne časopise in informativne kanale; poziva zlasti informativne kanale, naj bodo bolj pregledni glede profila strokovnjakov, ki jih vabijo v svoje oddaje;

34. pozdravlja predlog Komisije za evropski akt o svobodi medijev⁽²¹⁾, s katerim naj bi vzpostavili skupni okvir na ravni EU za zagotavljanje pluralizma in neodvisnosti na notranjem trgu medijskih storitev s posebnimi določbami proti političnemu vmešavanju v uredniške odločitve in proti nadzoru, pa tudi za zagotavljanje ustreznega financiranja javnih medijskih hiš, preglednosti lastništva medijev in zaščite medijskih vsebin na spletu; poziva odločno, naj se sprejmejo tudi ukrepi za zaščito medijev in njihovih delavcev, zlasti kadar so tarča tujih sil, ki želijo ogroziti pravico do obveščenosti; poudarja še posebej, da je treba zlasti določbe o nadzoru še vedno bistveno izboljšati, da se z njimi ne bi uzakonila uporaba vohunske programske opreme proti posameznikom, zlasti novinarjem, in s tem spodbujala temeljnih pravic, namesto da bi jih krepila;

35. pozdravlja predlagano ustanovitev novega evropskega odbora za medijske storitve v okviru predloga za evropski akt o svobodi medijev, ki bi združeval nacionalne medijske organe in bi moral imeti pomembno vlogo v boju proti dezinformacijam, pa tudi proti tujemu vmešavanju in manipulaciji z informacijami; ugotavlja zlasti, da je ena od predlaganih nalog odbora usklajevanje nacionalnih ukrepov za zagotavljanje medijskih storitev ponudnikov s sedežem zunaj EU, ki so namenjene občinstvu v EU in lahko predstavljajo tveganje za javno varnost; priporoča, da se pristojnosti odbora v zvezi s tem prenesejo tudi na države Zahodnega Balkana in vzhodnega partnerstva; vztraja, da mora biti evropski odbor za medijske storitve organizacijsko in finančno neodvisen od Komisije in vlad držav članic, da bo lahko deloval objektivno in politično samostojno;

⁽²⁰⁾ Predlog direktive o zaščiti oseb, ki se udeležujejo pri udeležbi javnosti, pred očitno neutemeljenimi ali zlorabljenimi sodnimi postopki (strateške tožbe za onemogočanje udeležbe javnosti) (COM(2022)0177).

⁽²¹⁾ Predlog uredbe o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu (evropski akt o svobodi medijev) in spremembi Direktive 2010/13/EU (COM(2022)0457).

36. pozdravlja v zvezi z evropskim aktom o svobodi medijev predloge za neodvisno spremljanje notranjega trga medijskih storitev, ki bi vključevalo podrobne podatke in kakovostno analizo odpornosti medijskih trgov držav članic, zlasti ko gre za tveganja tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja; odobrava predlog za organizacijo strukturiranega dialoga med platformami in medijskim sektorjem z namenom spremljanja skladnosti platform s samoregulativnimi pobudami; opozarja, kako pomembno je zavarovati, da evropski akt o svobodi medijev ali katera koli druga sedanja ali prihodnja medijska ali tehnološka zakonodaja ne bo vključevala posebnih izvetij iz horizontalnih pravil za moderiranje vsebine, saj bi le-ta dajale proste roke tistim, ki širijo dezinformacije;

37. poziva k uvedbi „zrcalnih klavzul“, s katerimi bi bila odprtost evropskega informacijskega prostora za tretje države sorazmerna z dostopom, ki ga imajo evropski mediji v teh državah; spodbuja Komisijo, naj na ravni EU razvije urejevalni sistem, s katerim se bo medijskim podjetjem, ki so pod uredniškim nadzorom tujih vlad ali v lasti tujih držav z visokim tveganjem, preprečilo prevzemanje evropskih medijskih podjetij; to bi moralo veljati predvsem za nedemokratske države ali države z visokim tveganjem, v katerih evropske medijske organizacije ne morejo svobodno delovati ali pa so pod pritiskom, da svoje poročanje usmerjajo v korist nacionalnih vlad; ta prizadevanja bi morala temeljiti na skupni zbirki podatkov, s čimer bi dosegli harmonično preprečevanje oziroma kazenski pregon po vsej Evropski uniji; predlaga, da lahko tak urejevalni sistem temelji na obstoječih mehanizmih za preverjanje neposrednih tujih investicij, kar prepreči podvajanje; spodbuja vključitev določb o preglednosti lastništva medijev, ki so trenutno vključene v priporočila, v evropski akt o svobodi medijev;

38. poudarja, da je porast zanikanja podnebnih sprememb mogoče povezati s širšim sprejemanjem teorij zarote v javnem diskurzu, ki temelji na namernem ustvarjanju nasprotne resničnosti in zavračanju znanosti ter vključuje lažne ideje o vsem, od ruske vojne proti Ukrajini do cepiv proti epidemiji covida-19; izpostavlja vlogo tujih akterjev pri širjenju dezinformacij o podnebnih spremembah in podnebni politiki EU, saj te spodbujajo podporo javnosti in se uporabljajo tudi v zgodbah domačih akterjev, ki podnebne dezinformacije izkoriščajo v lastne politične namene;

39. podpira poziv vodilnih podnebnih strokovnjakov na 27. zasedanju Konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, naj se tehnološka podjetja lotijo reševanja vse večjega problema dezinformacij in zlasti sprejmejo univerzalno opredelitev napačnega informiranja in dezinformiranja o podnebjju, tj. napačnega prikazovanja znanstvenih dokazov in spodbujanja napačnih rešitev, naj se zavežejo, da ne bodo objavljala oglaševanja, ki vključuje napačno informiranje in dezinformiranje o podnebjju in zelenem zavajanju, ter naj na svojih platformah dajejo v souporabo notranje raziskave o razširjanju napačnega informiranja in dezinformiranja o podnebjju ter zelenem zavajanju;

40. poziva platforme, naj sprejmejo ukrepe za večjo preglednost ter preprečijo in prepovejo oglaševanje, ki spodbuja zanikanje podnebnih sprememb, in naj te ukrepe uporabljajo tudi v primeru teorij zarote in dezinformacij; priznava, da se mora demantirati širjenje ekonomije dezinformacij v zvezi s podnebnimi spremembami;

41. je zaskrbljen, ker imajo na različnih platformah družbenih medijev številni od najbolj privlačnih razširjevalcev zanikanja podnebnih sprememb in napadov na podnebne ukrepe status „preverjenih“, vključno s Twitterjem, kar jim omogoča, da s tem privilegiranim statusom širijo napačne in dezinformativne informacije milijonom sledilcev, in ker imajo takšni razširjevalci pogosto sedež zunaj Evropske unije; poziva Twitter, naj izvaja strožje preglede pri prodaji svojih znakov „modrega preverjanja“;

Vmešavanje prek spletnih platform

42. opominja, da poslovni model spletnih platform še vedno temelji na oglaševanju na podlagi osebnih podatkov in neinteligentnih algoritmov, pri čemer pomeni večja vključenost večji prihodek od oglaševanja, in da to vključenost generirajo algoritmi, ki nagrajujejo polarizirana in skrajna mnenja na račun informacij, ki temeljijo na dejstvih, ter tako predstavljajo veliko tveganje za manipulacijo s podatki; poudarja, da splošna uredba o varstvu podatkov⁽²²⁾ (GDPR), akt o digitalnih storitvah, kodeks ravnanja glede dezinformacij ter predvidena uredba o preglednosti in ciljno usmerjenem

⁽²²⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

političnem oglaševanju zagotavljajo dodatne zaščitne ukrepe proti takim zlorabam in manipulacijam; opominja, da podpira vse ukrepe za prepoved mikrociljanja v političnem oglaševanju, zlasti, vendar ne omejeno na tiste, ki temeljijo na občutljivih osebnih podatkih;

43. poziva Komisijo, države članice in tehnološka podjetja, naj sodelujejo in vložijo več virov v razvijanje pravnoformalnih in tehnoloških rešitev za boj proti dezinformacijam, ki jih povzroča umetna inteligenca;

44. obžaluje, da večje platforme, kot so Meta, Google, YouTube, TikTok in Twitter, še vedno ne storijo dovolj za aktivno preprečevanje dezinformacij in celo odpuščajo osebe kljub nenehnim pozivom regulativnih organov, civilne družbe in celo notranjih zaposlenih v podjetjih, odgovornih za integriteto; opominja, da morajo imeti platforme dovolj osebja, ki zagotavlja redno posodabljanje orodij za moderiranje, da škodljive vsebine ne bi zaobšle njihove politike moderiranja; opozarja, da kampanje dezinformiranja in vmešavanja močno temeljijo na medplatformnem usklajevanju dezinformacij in mikrociljanju; obžaluje, da se EU pri zagotavljanju integritete evropskih volitev zanaša na podjetja, ki niso iz EU; ker samoregulativni pristop kodeksa ravnanja ni bil uspešen, poziva vse platforme, tudi manjše, naj izboljšajo svoje usklajevanje, da bi bolje prepoznale kampanje in preprečile njihovo širjenje;

45. obžaluje, da podjetja za družbene medije ne izpolnjujejo svojih obveznosti in da so neučinkovita pri odkrivanju napačnih informacij in dezinformacij na svojih platformah ter da jih v primeru, ko jih odkrijejo, odpravljajo počasi; izreka obžalovanje, da je ta neaktivnost spletnih platform izraz pomanjkanja zavezujočih pravil v evropskem regulativnem okviru; pripominja, da poslovni model platform predvideva, da imajo dostop do ustreznih podatkov; obžaluje, da pogosto ukrepajo šele, ko na določeno vsebino opozorijo državljani, raziskovalci ali mediji; poziva platforme, naj dajejo prednost informacijam, ki temeljijo na dejstvih in prihajajo iz zanesljivih virov;

46. poziva platforme, naj alocirajo več usposobljenega osebja, sredstev in zmogljivosti za nadzorovanje in umirjanje škodljivih vsebin in vedenja v vseh uradnih jezikih, lokalnih jezikih in narečjih EU, in jih spodbuja, naj zvišajo financiranje akreditiranim tretjim stranem, ki preverjajo dejstva v vseh jezikih EU, in izboljšajo naj njihovo integracijo; poudarja, da je škodljive vsebine treba obravnavati nemudoma;

47. ugotavlja, da je zelo obžalovanja vredno tudi, da večje tehnološke platforme v večini držav članic EU ne nudijo storitev za pomoč strankam s človeškim sogovornikom;

48. obsoja korak nazaj v boju proti dezinformacijam, ki ga je Twitter naredil po spremembi lastništva; obžaluje zlasti dejstvo, da je Twitter znatno zmanjšal število zaposlenih, odgovornih za preprečevanje dezinformacij, vključno s tistimi, ki so odgovorni za globalno moderiranje vsebin, sovražni govor in spletno nadlegovanje; obžaluje nedavno ponovno vzpostavitev začasno izključenih računov brez ustrezne ocene in zlasti ponovno vzpostavitev nasilnih desničarskih in odkrito fašističnih računov, vključno s tistimi, ki zanikajo izid predsedniških volitev v ZDA leta 2020; odločno zavrača odločitev Twitterja, da preneha izvajati svojo politiko proti dezinformacijam v zvezi s covidom-19;

49. meni, da je ruska agresivna vojna v Ukrajini pokazala na pomanjkanje kontaktnih točk, prek katerih bi organi lahko poročali o dezinformacijah in nezakonitih vsebinah; obžaluje, da je vodstvo Mete pogosto preneslo odgovornost za moderiranje vsebin na varnostno ekipo s sedežem v Združenih državah Amerike; je zaskrbljen zaradi dejstva, da sta v baltskih državah le dva predstavnika Mete, kar pomeni, da ni dovolj virov za moderiranje vsebine, zaradi česar prihaja do napak, kot je prepoved legitimnih računov;

50. zdi se mu zaskrbljujoče, da so skupine za dezinformiranje na področju zdravja, politični skrajneži in verski fundamentalisti, kot so talibani, lahko pridobili status „preverjeno“ s kljukico, če so se naročili na storitev Twitter Blue; poziva Twitter, naj spremeni svojo politiko, s čimer bi preprečil lažno izdajanje, ponarejanje ali zavajajoče trditve o strokovnem znanju in izkušnjah;

51. pripominja, da je Twitter podpisnik okrepljenega kodeksa ravnanja glede dezinformacij in da sprememba lastništva ne bi smela vplivati na zaveze platforme v skladu s kodeksom; opozarja Twitter, da mora podjetje spoštovati vse ustrezne predpise Evropske unije, vključno z aktom o digitalnih storitvah; poziva Komisijo in pristojne nacionalne organe, naj zagotovijo, da bo družba Twitter spoštovala standarde in pravila EU, ob nespoštovanju standardov EU s strani tehnoloških podjetij pa naj uporabijo ustrezne sankcije;

52. poziva platforme, naj zlasti raziskovalcem omogočijo popoln dostop do podatkov, na katerih temeljijo ugotovitve, in vodijo register odstranjenih podatkov, ki bo raziskovalcem v pomoč pri prihodnjih preiskavah, drugim tehnološkim podjetjem, demokratičnim vladam in organom pregona pa pri sprejemanju ustreznih ukrepov; poziva Komisijo, naj zagotovi, da se to zgodi v okviru akta o digitalnih storitvah in kodeksa ravnanja glede dezinformacij, ter od platform zahteva, da pojasnijo, zakaj menijo, da dostop do podatkov ni tehnično izvedljiv;

53. pozdravlja določbe v aktu o digitalnih storitvah, ki od zelo velikih spletnih platform in zelo velikih spletnih iskalnikov zahtevajo, da zagotovijo informacije o algoritmih, pri čemer morajo pojasniti, kako delujejo, da je mogoče oceniti njihov vpliv na volitve in druge demokratične procese ter sprejeti potrebne ukrepe za zmanjšanje tveganja; poziva podpisnike kodeksa ravnanja glede dezinformacij, naj v celoti spoštujejo svoje zaveze; obžaluje, da podpisniki kodeksa ravnanja glede dezinformacij niso sprejeli zavezujočih obveznosti; poziva k hitremu sprejetju kodeksa ravnanja kot kodeksa vedenja v okviru akta o digitalnih storitvah, vključno z revizijami, s katerimi bi ocenili skladnost, kot je določeno v členu 28, in poziva Komisijo, naj preuči, kateri novi zakonodajni predlogi ali posodobitve so potrebni za zapolnitev vrzeli v zvezi s skladnostjo, ter predvidi možnost začasne ali trajne ukinitve platform, ki sistematično ne izpolnjujejo svojih obveznosti v okviru kodeksa ravnanja;

54. je zaskrbljen, ker nekateri akterji, katerih storitve pomembno prispevajo k širjenju dezinformacij, niso podpisniki kodeksa ravnanja, kot so Apple, Amazon, Odysee, Patreon, GoFundMe in Telegram; poziva Komisijo, naj preostale zadevne akterje spodbudi k podpisu in doslednemu spoštovanju kodeksa ravnanja ter k sodelovanju v njegovi projektni skupini; poziva k vzpostavitvi pravnega okvira, da se na teh storitvah zagotovi minimalna raven zavez za boj proti dezinformacijam; je zaskrbljen zaradi dejstva, da Telegram sploh ne sodeluje z oblikovalci politik v demokratičnih državah in da ni pripravljen sodelovati z organizacijami civilne družbe;

55. pozdravlja dejstvo, da so se vsi akterji spletnega oglaševalskega ekosistema zavezali, da bodo nadzorovali in omejevali oglaševanje na računih in spletnih straneh, ki širijo dezinformacije, ali oglaševanje v bližini dezinformacijskih vsebin, ter da bodo omejevali razširjanje oglaševanja, ki vsebuje dezinformacije, in da se ta zaveza nanaša tudi na politično oglaševanje; opozarja pa, da še vedno ni dovolj podatkov, na podlagi katerih bi lahko potrdili, ali so sprejeti ukrepi uspešni; obžaluje, da ta poslovni model in priporočilni algoritmi, na katerih temelji, ostajajo pomembni spodbujevalci širjenja dezinformacij ter lažnih, zavajajočih in podžigalnih vsebin; je zaskrbljen zaradi pripravljenosti platform, da pod pretvezo „opolnomočenja“ uporabnikov nanje prevajajo odgovornost za omejevanje oglaševanja na računih in spletnih straneh, s katerimi se širijo dezinformacije; ker bi morala biti ta odgovornost v domeni platform, saj razpolgajo z ustreznimi podatki in strokovnim znanjem, dokler so njihova dejanja transparentna in se ti podatki posredujejo raziskovalcem; izraža zaskrbljenost zaradi pomanjkanja transparentnosti na trgu orodij za zaščito blagovnih znamk, ki obravnavajo tveganja, povezana s podobo, saj se ta orodja pogosto opirajo na algoritme, za katere je bilo ugotovljeno, da napačno označujejo legitime in zaupanja vredne novinarske postaje;

56. je zaskrbljen zaradi uporabe posnetkov, ustvarjenih z videoigrami, za širjenje dezinformacij o ruski invaziji na Ukrajino in drugih oboroženih spopadih; poziva medijske hiše, naj bodo bolj pazljive na takšne vsebine in naj razvijejo dejanska orodja za njihovo odstranitev s svojih platform; izraža zaskrbljenost, da podjetja za video in spletne igre s sedežem v Rusiji, vključno s tistimi, ki proizvajajo mobilne igre, še vedno prosto poslujejo na evropskih trgih in bi lahko te igre uporabljali za širjenje dezinformacij in propagande;

57. poziva k hitremu sprejetju kodeksa ravnanja proti dezinformacijam kot kodeksa vedenja v okviru koregulacijskega mehanizma akta o digitalnih storitvah, pri čemer je treba upoštevati, da bo njegov uspeh odvisen od strogega izvrševanja v primeru podpisnikov, ki ne izpolnjujejo svojih obveznosti, z obveznimi revizijami v skladu s členom 28 akta o digitalnih storitvah; poziva k harmonizaciji različnih pritožbenih mehanizmov za uporabnike in zavez glede prekomernega in premajhnega moderiranja;

58. opominja, da imajo državni organi račune na platformah družbenih medijev, vključno z računi, ki se uporabljajo za policijske namene in spremljanje trendov dezinformacij; ugotavlja, da bi morali biti ti računi, dokler niso vključeni v interakcije z drugimi uporabniki, označeni kot varni in jih platforme ne bi smele odstraniti;

59. poziva, naj imajo posamezniki in pravne osebe možnost tožiti platforme zaradi neukrepanja, kadar napačne informacije ali dezinformacije niso odstranjene, zlasti kadar so sami tarča dezinformacij;

60. podpira ustanovitev neodvisnih agencij za ocenjevanje platform, ki bi javnost obveščale o praksi platform, da bi se lahko ljudje premišljeno odločali, ko se registrirajo za njihovo uporabo;

Kritična infrastruktura in strateški sektorji

61. pozdravlja nedavno sprejeto direktivo o odpornosti kritičnih subjektov, priporočilo Sveta za okrepitev kritične infrastrukture in revidirano direktivo o kibernetiki varnosti; odobrava njeno razširitev na kritično infrastrukturo na področju proizvodnje, predelave in distribucije hrane; meni, da nedavni napadi, kot so sabotaža kritične infrastrukture in vse pogostejši kibernetiki napadi, kažejo, da je treba oceniti obstoječo zakonodajo, potem ko se je začela izvajati v državah članicah, in poziva Komisijo, naj po potrebi pripravi dodatne strožje predloge, med katerimi naj bo tudi krepitev odpornosti organizacij civilne družbe, ki si prizadevajo za preprečevanje tujega vmešavanja in dezinformacij; poziva tudi vse države članice, naj hitro posodobijo svoje nacionalne varnostne strategije in izvedejo stresne teste svoje kritične infrastrukture, z namenom ugotoviti šibke točke; ponavlja svoje priporočilo, naj se seznam kritičnih subjektov razširi na digitalno volilno infrastrukturo in izobraževalne sisteme;

62. je zaskrbljen zaradi odvisnosti EU od tujih akterjev in tujih tehnologij v kritični infrastrukturi in dobavnih verigah; opozarja na ranljivosti, ki jih povzročata uporaba neposrednih tujih naložb kot geopolitičnega orodja; ponovno poziva Komisijo, naj na podlagi predloga Sveta pripravi ambiciozno zavezujočo zakonodajo o varnosti dobavne verige IKT, ki bo vključevala netehnične dejavnike tveganja, in močnejši regulativni okvir uredbe o preverjanju neposrednih tujih naložb⁽²³⁾; verjame, da bi moral močnejši regulativni okvir s smernicami za nadaljnjo harmonizacijo nacionalne prakse preverjanja neposrednih tujih naložb vključevati preprečevanje prevzema kritičnih podjetij v pomembnih sektorjih ali medijskih podjetij s strani tujih strank, ki so pod neposrednim ali posrednim nadzorom držav z visokim tveganjem, in da bi bilo treba razmisliti o vključitvi dodatnih izhodnih naložb v področje uporabe instrumenta; poziva države članice, naj vzpostavijo registre za preglednost lastništva; meni, da bi morala imeti Komisija pod nadzorom Sveta možnost, da prepreči neposredne tuje naložbe, s katerimi bi se lahko škodovalo projektom in programom EU ali drugim interesom EU ali bi bile te naložbe v nasprotju s temi projekti in programi ali drugimi interesi EU; poudarja, da bi s tovrstnimi naložbami na Zahodnem Balkanu lahko države potisnili v dolžniške pasti, kar bi dodatno destabiliziralo regijo;

63. ugotavlja, da so kitajska podjetja, kot je Nuctech, kljub takim mehanizmom preverjanja neposrednih tujih naložb dobila naročila v evropski kritični infrastrukturi, to pa vodi v tveganja za varnost; zato poziva Svet in Komisijo, naj ne dopustita uporabe opreme in programske opreme proizvajalcev s sedežem v državah z visokim tveganjem, zlasti na Kitajskem in v Rusiji, kot so TikTok, ByteDance Huawei, ZTE, Kaspersky, NtechLab ali Nuctech; poziva ključne in druge občutljive sektorje, naj ne dovoljujejo uporabe strojne in programske opreme iz držav z visokim tveganjem, saj bi z uporabo te lahko ogrozili zaupnost, celovitost in razpoložljivost podatkov ter storitev; opozarja, da programska oprema, ki deluje v zaprti zanki, ostane ranljiva tudi ob rutinskih pregledih ali posodobitvah; meni, da aplikacija TikTok, ki je v lasti kitajskega konglomerata ByteDance, krši evropski okvir o zasebnosti podatkov, zaradi česar predstavlja potencialno tveganje in vir dezinformacij, ki jih podpira Kitajska; pozdravlja odločitev institucij EU, da se na službenih napravah omeji uporaba aplikacije TikTok; priporoča, da se TikTok prepeve na vseh ravneh nacionalnih vlad in v institucijah EU;

64. poudarja, da je treba vzpostaviti in razvijati tehnološka zaveznitva z demokratičnimi partnerji, da bi povečali strateško avtonomijo in zmanjšali odvisnost EU od tveganih tujih akterjev in njihovih tehnologij ter okrepili industrijske zmogljivosti EU na ključnih tehnoloških področjih, kot so umetna inteligenca, polprevodniki, oblak in druge najsodobnejše tehnologije;

⁽²³⁾ Uredba (EU) 2019/452 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzpostavitvi okvira za pregled neposrednih tujih naložb v Uniji (UL L 79 I, 21.3.2019, str. 1).

65. je zaskrbljen zaradi ranljivosti in vse pogostejših napadov na infrastrukturo podmorskih kablov in plinovodov, pri čemer opozarja zlasti na sabotažo plinovoda Severni tok septembra 2022; meni, da neposredne tuje naložbe v podmorske kable in plinovode ustvarjajo dodatno tveganje za varnost; odobrava Evropsko agencijo za pomorsko varnost in prosi Komisijo, naj Parlament obvešča o napredku pri boljšem znanju in odpornosti glede zaščite podmorske infrastrukture, boljši koordinaciji in izmenjavi informacij, izboljšanju zmogljivosti za nadzor skupaj z industrijo, krepitvi odzivnih mehanizmov in pri umestitvi tega vprašanja v vse vidike zunanega ukrepanja;

66. izraža zaskrbljenost zaradi razkritja, kako so politične elite v državah članicah EU, na primer v Nemčiji, pospeševale agendo Gazproma in izražale stalno podporo dobavi plina iz Rusije; je zaskrbljen zaradi vpliva lobističnih prizadevanj tujih držav in korporacij, ki želijo imeti v nadaljnji proizvodnji in uporabi fosilnih goriv v EU svoj delež, na procese oblikovanja politik; v zvezi s tem opozarja na svoje ugotovitve iz poročila INGE 1; pozdravlja predlog Komisije o načrtu REPowerEU za preoblikovanje energetskega sistema EU in odpravo odvisnosti od ruskih fosilnih goriv; odločno poziva države članice EU in Komisijo, naj ustavijo ves uvoz fosilnih goriv v EU iz avtokratskih režimov in si prizadevajo za trajnostno energetske suverenost;

67. je zaskrbljen zaradi tesnih vezi med Madžarsko in Rusijo, ko Rusija s pritiski v energetske sektorju uveljavlja svoj vpliv; obžaluje, da Madžarska ni sprejela pomembnih korakov, da bi zmanjšala svojo energetske odvisnost od Rusije; meni, da si je treba bolj prizadevati za odprto in strateško avtonomijo v energetske sektorju; poziva k pospešenemu uvajanju obnovljivih virov energije, pri čemer je treba čim bolj omiliti nadaljnjo odvisnost od Kitajske;

68. pozdravlja nedavno predlagani akt o kritičnih surovinah⁽²⁴⁾; meni, da je predlagani akt bistvenega pomena za zanesljivost evropskih dobavnih verig, ki so potrebne za uspeh predlaganega evropskega akta o čipih⁽²⁵⁾; izpostavlja, da si je treba še naprej prizadevati za trgovinske sporazume s podobno mislečimi demokratičnimi državami, da bi bila oskrba s strateškimi viri zanesljiva;

Vmešavanje v volilne procese

69. pozdravlja delo, ki ga je v zvezi s tem opravil Organ za evropske politične stranke in evropske politične fundacije (APPF), zlasti pri preprečevanju nedovoljenih finančnih plačil iz držav nečlanic EU v politični sistem EU in boju proti takim plačilom; poziva Komisijo in zakonodajalce, naj izboljšajo nabor orodij APPF in omogočijo dejansko sledljivost donacij do končnega plačnika ter tako preprečijo izogibanje prepovedi z uporabo posrednikov, zlasti tako, da se APPF pooblasti za pridobivanje informacij neposredno od bančnih institucij donatorjev ter zagotovi sistem hitrih obvestil o sumljivih transakcijah, ki jih bodo enote za finančni nadzor v državah članicah posredovale APPF; nadalje poziva države članice, naj okrepijo pravne zaščitne ukrepe, ki preprečujejo, da bi nacionalne stranke, članice evropskih političnih strank, na nacionalni ravni prejemale plačila iz držav, ki niso članice EU, nato pa ta plačila uporabljale kot prispevke za evropske politične stranke in fundacije; pozdravlja tudi operativne stike, ki jih je APPF že vzpostavil s pristojnimi institucijami in agencijami EU ter državami članicami, da bi se lahko uspešno zoperstavil poskusom uporabe osebnih podatkov v volilne namene; poziva države članice, naj še bolj okrepijo sodelovanje z APPF, tako da v pristojnih organih za varstvo podatkov in kibernetiko varnost pri volitvah zagotovijo specializirane kontaktne točke, ki bodo na voljo in operativne;

70. pozdravlja pobude v okviru evropske mreže za volilno sodelovanje, vključno s skupnimi načrti za odpornost; poziva Komisijo, naj Parlament v celoti vključi v dejavnosti te mreže in tudi Organa APPF; meni, da bi bilo treba podobne mreže vzpostaviti tudi z nacionalnimi parlamenti v državah članicah; meni tudi, da bi morali parlamenti držav članic in volilni organi storiti več za obveščanje javnosti o tveganjih vmešavanja v nacionalne volilne procese; poziva Komisijo, naj pripravi kodeks dobre prakse o družbenih medijih, ki bi veljal za javne predstavnike in organe ter bil namenjen vzpostavitvi skupnih standardov vedenja, saj se politiki in vlade včasih zatekajo k dezinformacijam z željo spodbuditi ideološko sovražnost;

⁽²⁴⁾ Predlog uredbe o vzpostavitvi okvira za zagotavljanje zanesljive in trajnostne oskrbe s kritičnimi surovinami ter spremembi uredbe (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, 2018/1724 in (EU) 2019/1020 (COM(2023)0160).

⁽²⁵⁾ Predlog uredbe o vzpostavitvi okvira ukrepov za okrepitev evropskega polprevodniškega ekosistema (akt o čipih) (COM(2022)0046).

71. ugotavlja, da je Evropski parlament določil strategijo za evropske volitve leta 2024, ki vključuje osredotočenost na preprečevanje in obravnavanje manipulacije z informacijami pred volitvami, brez vmešavanja v politične ali širše družbene razprave, ob polnem spoštovanju neodvisnosti mandata poslancev; poudarja, da bi morala ta strategija temeljiti na krepitvi obstoječih ukrepov Parlamenta, vključno s tistimi, ki vključujejo njegovo projektno skupino za dezinformacije, zato poziva k alokaciji dodatnih sredstev za izvajanje različnih ukrepov;

72. poudarja, da je izjemno pomembno zaščititi varnost, odpornost in zanesljivost volilne infrastrukture, med drugim informacijskih sistemov, glasovalnih naprav in opreme, omrežij in postopkov volilnih uradov, podatkovnih baz volilnih imenikov in skladišč; podčrtuje, da so informacijske in komunikacijske tehnologije vse bolj razširjene v volilnem upravljanju in demokratičnih procesih; ugotavlja, da morajo organi za upravljanje volitev za uspešno odzivanje na nove volilne izzive sprejeti nove delovne vzorce, da bi izboljšali svojo zmožnost preprečevanja tveganj in dokazali svojo odpornost, tudi v zapletenem digitalnem okolju; poziva države članice EU in lokalne uprave, naj imajo na voljo nabor storitev in orodij za boj proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju; opozarja, da bi morale imeti papirnate glasovnice pri volitvah preverljivo sled in bi morale biti predmet neodvisnih revizij, da se zagotovi točnost rezultatov; izpostavlja temeljno vlogo opazovanja volitev in neodvisnih volilnih opazovalcev;

Prikrito financiranje političnih dejavnosti s strani tujih akterjev in donatorjev

73. ponovno izraža zaskrbljenost zaradi rednih razkritij o obsežnem ruskem financiranju političnih strank in politikov ter nekdanjih politikov in uradnikov v številnih demokratičnih državah z namenom vmešavanja in pridobivanja vpliva na njihove notranje procese; izraža zaskrbljenost zaradi povezav Rusije s številnimi političnimi strankami in politikami v EU ter njenega obsežnega vmešavanja v odcepitvena gibanja na evropskih ozemljih in v EU, na primer v Kataloniji, kjer pristojne organe poziva, naj izvedejo celovito preiskavo, in predlaga Evropskemu centru odličnosti za boj proti hibridnim grožnjam v Helsinkih, naj izvede študijo tega konkretnega primera;

74. je seznanjen, da evropska mreža za volilno sodelovanje načrtuje tuje financiranje v državah članicah EU, in izraža interes, da bi bil o teh prizadevanjih obveščen; poziva k prepovedi tujega financiranja iz držav zunaj EU; poziva mrežo, naj opredeli skupna pravila EU o političnih kampanjah in financiranju političnih strank, tudi iz tretjih držav, zlasti tista pravila, s katerimi bi odpravili vrzeli, ugotovljene v priporočilih poročila INGE 1, sprejetega 9. marca 2022, ki bi se uporabljala za nacionalno volilno zakonodajo v vseh državah članicah, vključno z mehanizmi izvrševanja; zahteva od držav članic, da se nemudoma lotijo vprašanja donacij iz tretjih držav nacionalnim političnim strankam in odpravijo obstoječe vrzeli v svoji zakonodaji;

75. je seznanjen s tekočimi zakonodajnimi pogajanji o statutu in financiranju evropskih političnih strank in fundacij; pričakuje, da bodo ta pogajanja okrepila mandat Organa APPF, zlasti pri zagotavljanju, da bodo finančne transakcije iz držav nečlanic EU v politični sistem EU omejene, transparentne in podvržene strožjemu nadzoru, ter da bodo vodila do posodobljenega okvira, s katerim bo mogoče okrepiti vlogo političnih strank EU v evropski demokratični sferi in omejiti vmešavanje tujih sil; ponovno poudarja potrebo po uravnoteženem in proporcionalnem pristopu, ki bi političnim strankam iz podobno mislečih tretjih držav, vključno z državami v Svetu Evrope, če imajo v njem polno pravico do zastopanja, omogočil udeležbo prek članstva in prispevkov, hkrati pa še povečal transparentnost financiranja in odločanja, obenem pa bi z njim omejili tveganje vmešavanja nedemokratičnih tujih subjektov ali držav z visokim tveganjem;

76. opozarja, da je treba APPF zagotoviti potrebne vire, zlasti človeške vire in vire informacijske tehnologije, da bo lahko opravljal svoje sedanje naloge in vse nove naloge, predvidene z zakonodajo, ki jih je mogoče dejansko izvajati le z ustreznimi dodatnimi kadri;

77. je seznanjen s tekočim zakonodajnim delom na področju preglednosti in ciljanja političnega oglaševanja; poudarja pomen predlagane uredbe, s katero se bodo omejile neinteligentne tehnike političnega oglaševanja, in poudarja, da jo morajo sozakonodajalci sprejeti pravočasno, še pred evropskimi volitvami leta 2024; v zvezi s tem opozarja, da želi prepovedati nakup oglasov s strani akterjev iz držav zunaj EU in Evropskega gospodarskega prostora (EGP) ter zagotoviti

transparentnost in nediskriminacijo, tudi z ustreznim označevanjem, pri nakupu spletnih političnih oglasov s strani akterjev iz EU; poudarja, da morajo imeti evropske politične stranke pred evropskimi volitvami možnost kampanje na spletu in po vsej EU, pri čemer je treba omejiti tveganje tujega vmešavanja;

Kibernetska varnost in odpornost na kibernetske napade, povezane z demokratičnimi procesi

78. je zaskrbljen zaradi resnega porasta kibernetskih napadov, zlasti zaradi nedavnega porazdeljenega napada za zavrnitev storitve na spletno stran Evropskega parlamenta 23. novembra 2022, za katerega je odgovornost prevzela prokremeljska hekerska skupina, in zaradi morebitnega hekanja treh poslancev Evropskega parlamenta in več kot petdesetih uradnikov Komisije s programsko opremo Pegasus; zato poziva h krepitvi odpornosti in zaščitnih zmogljivosti institucij EU na digitalnem področju, zlasti pred volitvami v Evropski parlament;

79. pozdravlja dogovor o revidirani direktivi o kibernetski varnosti in meni, da obravnava vprašanje usklajevanja med državami članicami; poziva države članice, naj zagotovijo okrepljeno sodelovanje in izmenjavo dobre prakse v Skupina za sodelovanje na področju varnosti omrežnih in informacijskih sistemov, zlasti na področju kibernetske varnosti pri volitvah; zahteva, da se volilna infrastruktura šteje za kritično infrastrukturo; meni, da je potrebna dodatna zakonodaja za uspešno zaščito varnosti evropske dobavne verige IKT pred tveganimi prodajalci in zaščito pred krajo intelektualne lastnine, ki jo omogoča kibernetski sistem;

80. pozdravlja predlog Komisije za nova pravila za vzpostavitev skupne kibernetske in informacijske varnosti v institucijah, organih, uradih in agencijah; v skladu s posebnim poročilom Računskega sodišča iz marca 2022 pozdravlja ustanovitev novega medinstitucionalnega odbora za kibernetsko varnost, krepitev zmogljivosti kibernetske varnosti ter spodbujanje rednega ocenjevanja zrelosti in boljše „kibernetske higiene“; poudarja potrebo po učinkovitem, pravočasnem in tesnem usklajevanju med institucijami, organi, uradi in agencijami za kibernetsko varnost prek obstoječih struktur, kot sta skupina za odzivanje na računalniške grožnje za evropske institucije, organe in agencije (CERT-EU) in Agencija Evropske unije za kibernetsko varnost (ENISA); meni, da bi bilo treba te strukture okrepiti in da je potrebna učinkovitejša koordinacija; poziva te organe, agencije in Komisijo, naj Parlament redno obveščajo o prihodnjih sklepih in ugotovitvah v zvezi s kibernetsko in informacijsko varnostjo v EU; poziva k celoviti reviziji kibernetske varnosti, da se ugotovi, ali imajo institucije, organi, uradi in agencije zadosten nadzor nad varnostjo svojih sistemov in naprav IKT, vključno z oceno tveganja, ranljivosti in groženj, ki naj bo podprta s penetracijskim testiranjem, in sicer s strani vodilne ter preverjene zunanje tretje osebe, ko bo ta uredba stopila v veljavo in nato vsako leto, pri čemer se upoštevajo zahteve institucij glede informacijske varnosti; verjame, da je treba prijavljena tveganja in ranljivosti blažiti s posodobitvami na področju kibernetske varnosti, priporočila iz ocene pa izvajati z ustreznimi politikami kibernetske varnosti;

81. poziva Komisijo in agencijo ENISA, naj začrtata obstoječe in načrtovane organe, agencije in druge evropske organizacije, ki se ukvarjajo s kibernetsko varnostjo, ter predlagata rešitve za zapolnitev morebitnih vrzeli;

82. poziva Svet, Komisijo in ESZD, naj okrepijo nadzor strateških komunikacijskih kanalov (npr. vojaških kanalov v času vojne in misij SVOP), povezanih s kibernetskim prostorom;

83. priznava, da je pri kibernetskih napadih preprečevanje nujno, vendar ne zadostno; ocenjuje, da je v boju proti kibernetskim napadom ključnega pomena natančno ciljan odziv; meni, da bi se morala EU spopasti s kibernetskimi napadi in pri tem upoštevati naslednje vidike:

(a) potrebo po večji odzivnosti na kibernetske napade in odpornosti proti njim;

(b) potrebo po prožnosti v kritičnih razmerah ob hkratnem spoštovanju načel pravne države in temeljnih pravic;

- (c) potrebo po skupnih predpisih za zagotovitev učinkovitega usklajevanja, zato poziva države članice, naj pospešijo izvajanje direktive o odpornosti kritičnih subjektov in revidirane direktive o kibernetiki varnosti;
- (d) potrebo po izmenjavi informacij med državami članicami in znotraj njih, zlasti v zvezi z varnostnimi ranljivostmi, pri čemer je treba upoštevati potrebo po tem, da se kritična raven zaščite skrije pred javno souporabo informacij;
- (e) potrebo po raziskavah in naložbah v nove tehnologije, ki bi povečale kibernetično odpornost;
- (f) potrebo po varnem in trajnostnem vključevanju akterjev, kot so organizacije civilne družbe, zasebni sektor in drugi partnerji;
- (g) zato poziva države članice, naj zavzamejo bolj proaktivno stališče in razširijo svoje zmogljivosti v kibernetičnem prostoru na podlagi pristopov „vztrajnega angažiranja“ in „obrambe naprej“, ob doslednem usklajevanju med državami članicami in v posvetovanju z ustreznimi partnerji EU;

Vpliv vmešavanja na pravice manjšin in drugih ranljivih skupin

84. pripominja, da je tuje vmešavanje pogosto povezano s političnimi cilji, ki so v nasprotju z EU in njenimi demokratičnimi vrednotami, prikrivanjem očitnih kršitev človekovih pravic, omejevanjem pravic žensk in skupnosti LGBTIQ+ ter podpiranjem sovraštva do manjšin, migrantov in najbolj ranljivih ljudi;

85. obžaluje politično instrumentalizacijo vprašanja migracij in izrabo tega problema v kampanjah vmešavanja in dezinformiranja; poziva k učinkovitemu obvladovanju zunanje meje EU, da se zajamči popolno spoštovanje temeljnih pravic;

86. izraža zaskrbljenost, da je skupnost LGBTIQ+ še vedno tarča tujih vmešavanj in dezinformacijskih kampanj; je zaskrbljen zaradi položaja skupnosti LGBTIQ+ v več državah članicah, kot so Slovaška, Madžarska in Poljska, ter zaradi dezinformacij, ki jih o tej temi širijo mediji v državni lasti in skrajno desničarske organizacije; obžaluje, da so bile dezinformacije in sovražni govor proti LGBTIQ+ glavni motiv, ki je oktobra 2022 na Slovaškem privedel do umora dveh mladih ljudi; poziva k oblikovanju dolgoročnih programov, ki bodo podpirali lokalne množične organizacije in državljanske pobude ter tako prispevali k dvigu odpornosti prebivalstva proti desničarskemu ekstremizmu;

87. je zaskrbljen zaradi poskusov ruskih dezinformacij, da bi spodkopale podporo evropske družbe ukrajinskim beguncem; poziva institucije, organe, urade in agencije ter nacionalne organe, naj spremljajo in razkrinkajo ruske dezinformacije o ukrajinskih beguncih in vojni v Ukrajini;

88. poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo partnerstva z nevladnimi in mednarodnimi organizacijami, ki delujejo na tem področju, da bi nadzorovale problematiko dela otrok in zajezile širjenje dezinformacij na tem področju (npr. otroci v oboroženih spopadih);

89. ponovno poziva k vzpostavitvi sistema, ki bi omogočal enostavno izmenjavo gradiva v regionalnih in manjšinskih jezikih; v zvezi s tem pozdravlja podporo Komisije pilotnemu ukrepu o evropski jezikovni enakosti (*European Language Equality – ELE*); meni, da je treba sprejeti dodatne ukrepe ter se tako dejansko odzvati na vmešavanje, ki cilja na manjšine; prav tako poziva EU in države članice, naj uvedejo dostopno preverjanje dejstev, da bi se borili proti dezinformacijam in invalidom zagotovili dostop do informacij v vseh možnih oblikah;

90. ponovno poudarja, da je treba s harmoniziranim pravnim okvirom EU ciljano ukrepati proti širjenju dezinformacij in sovražnega govora o vprašanih, povezanih s spolom, LGBTIQ+ in Romi, drugimi manjšinami, priseljenci in begunci, invalidi ter verskimi skupnostmi; ponovno poziva Komisijo, naj razvije in uresniči strategije za oviranje financiranja skupin, gibanj in posameznikov, ki nasprotujejo spolu in aktivno širijo dezinformacije ali sodelujejo pri manipulaciji z informacijami, ki so usmerjene proti LGBTIQ+ osebam, pravicam žensk, manjšinam, beguncem, invalidom in vprašanjem, in katerih cilj je razdeliti družbo;

91. skrbi, da so pravice žensk specifično ciljane z dezinformacijami, zlasti zdravstvenimi, in s tujim vmešavanjem; poziva k celoviti preiskavi virov financiranja dezinformacijskih kampanj, povezanih s spolom; ponovno poziva k vzpostavitvi sistemov zgodnjega opozarjanja, s katerimi bi lahko poročali o dezinformacijskih kampanjah na podlagi spola in jih odkrivali;

92. poziva Komisijo in države članice, naj pripravijo ukrepe za krepitev neodvisnih medijev v ruskem jeziku, do katerih imajo rusko govoreče skupnosti dober dostop; prav tako poziva Komisijo in države članice, naj podprejo neodvisne komentatorje, saj bi tako preprečili vpliv propagande tretjih držav na manjšine v Evropi;

Vmešavanje prek globalnih akterjev z zajemom elit, nacionalnih diaspor, univerz in kulturnih dogodkov

93. najostreje obsoja domnevne poskuse tujih držav, vključno s Katarjem in Marokom, da bi s korupcijo vplivale na poslance, nekdanje poslance in uslužbence Evropskega parlamenta, kar pomeni resno vmešavanje tujih držav v demokratične procese EU; poudarja, da je treba okrepiti prizadevanja za povečanje preglednosti in integritete institucij EU ter za boj proti korupciji, manipulaciji, vplivanju in kampanjam vmešavanja; ponovno poziva k posodobitvi pravil o preglednosti in etiki, k opredelitvi tujega financiranja lobiranja v zvezi z EU, vključno s financiranjem neprofitnih organizacij, ter k ustrezni ureditvi in spremljanju skupin prijateljstva; ponovno poudarja, da je treba nemudoma prekiniti vse delo v zvezi z zakonodajnimi dokumenti, povezanimi s Katarjem in Marokom, ter z dostopnimi izkaznicami predstavnikov interesov obeh držav, dokler sodne preiskave ne zagotovijo ustreznih informacij in pojasnil ter ocenijo, kateri dokumenti so bili morda ogroženi zaradi tega tujega vmešavanja;

94. pozdravlja podaljšanje mandata in posodobljen mandat Sekretariata Posebnega odbora o tujem vmešavanju v demokratične procese v EU ter pričakuje, da bo ta Sekretariat pripravil vplivno poročilo, v katerem bo opredelil pomanjkljivosti v pravilih Evropskega parlamenta o preglednosti, etiki, integriteti in korupciji ter podal predloge za reforme za uspešen boj proti korupciji in drugim sredstvom, ki jih tuji akterji uporabljajo za vplivanje na evropske postopke odločanja, pri čemer je treba pretehtati morebitne strožje zahteve po razkritju in potrebo po zaščiti nekaterih ranljivih posameznikov in skupin;

95. obžaluje, da priporočila iz poročila INGE 1 o uvedbi strožjih pravil o preglednosti, kartiranju tujega financiranja za lobiranje, povezano z EU, in zagotavljanju, da se to vnese v evidence, da se omogoči identifikacija financiranja s strani tujih vlad, še niso bila uresničena;

96. opozarja na zaveze, ki jih je predsednica Komisije v svojem govoru o stanju v Uniji dala glede potrebe po posodobitvi zakonodajnega okvira EU za boj proti korupciji; meni, da bi se morala takšna posodobitev osredotočiti zlasti na vprašanje prevzema elit s strani tujih interesov, vrtljivih vrat in trgovine z vplivom, da se prepreči vmešavanje tujih agentov v politični sistem EU; poziva tudi Komisijo, naj poostri svoja pravila, da bi preprečila takšen prevzem s strani avtokratskih ali zelo tveganih vlad ali subjektov pod njihovim nadzorom, in naj vprašanje prevzema s strani elite obravnava v letnih poročilih o pravni državi; opozarja na večkratne pozive Parlamenta k vzpostavitvi novega stalnega sistema sankcij, namenjenega ciljanju posameznikov in subjektov, odgovornih za korupcijo velikega obsega;

97. je seznanjen s sodbo Sodišča Evropske unije z dne 22. novembra 2022 v zadevi C-37/2013⁽²⁶⁾, s katero je bila razveljavljena določba pete direktive o preprečevanju pranja denarja⁽²⁷⁾, v skladu s katero so morale države članice zagotoviti, da so informacije o dejanskem lastništvu podjetij v vseh primerih dostopne vsem članom splošne javnosti; poudarja, da so registri podatkov o dejanskem lastništvu bistveno orodje organizacij civilne družbe, raziskovalcev, preiskovalcev in novinarjev za odkrivanje domnevne korupcije in nezakonitih poslovnih interesov ter da omejevanje dostopa do teh registrov močno ovira prihodnje spremljanje dejanskega lastništva s strani širše javnosti; meni, da ta razveljavitev omejuje delo številnih strokovnjakov, ki se borijo proti korupciji in pranju denarja; poziva Komisijo, naj poišče prave načine in zagotovi, da bodo informacije o dejanskem lastništvu podjetij dostopne širši javnosti; spodbuja Komisijo,

⁽²⁶⁾ Sodba z dne 22. novembra 2022, Luxembourg Business Registers, C-37/20, ECLI:EU:C:2022:912.

⁽²⁷⁾ Direktiva (EU) 2018/843 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o spremembi Direktive (EU) 2015/849 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma ter o spremembi direktiv 2009/138/ES in 2013/36/EU (UL L 156, 19.6.2018, str. 43).

naj v okviru direktive o preprečevanju pranja denarja predlaga ukrepe, s katerimi bi omejili uporabo gotovine in tako odvrčali od uporabe nezakonitega denarja ter s tem preprečevali korupcijo; obžaluje, da so nekatere države članice sodbo izkoristile kot izgovor za popolno ukinitve dostopa do registra;

98. meni, da bi morali biti podatki o tujem vplivu prek predstavnikov interesnih skupin na ravni EU široko dostopni in jasno predstavljeni; pozdravlja spremembe, ki jih je v zvezi s tem uvedel medinstitucionalni sporazum z dne 20. maja 2021 o obveznem registru za preglednost⁽²⁸⁾; a priporoča, da se v register EU za preglednost vstavi poseben oddelek o tujem vplivu ali da se vzpostavi register tujega vpliva; meni, da bi moral register EU za preglednost vključevati seznam držav z visokim tveganjem; priporoča strožje zahteve in spodbude za tuje oblasti, da se registrirajo; ocenjuje, da so za organizacije civilne družbe, svetovalna podjetja, agencije, fundacije, možganske truste in zasebna podjetja, ki prejemajo sredstva iz tujine, potrebne strožje zahteve glede registracije in razkritja;

99. poziva sekretariat registra EU za preglednost, naj v skladu s sklepom Sveta z dne 3. junija 2022 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini⁽²⁹⁾, prepove delovanje vsem subjektom, ki so neposredno ali posredno povezani z rusko vlado; poziva, naj se enaki ukrepi uporabijo tudi za Belorusijo;

100. ponovno izraža zaskrbljenost glede partnerstev med univerzami in kitajskimi subjekti, vključno s Konfucijevimi inštituti, zlasti pa raziskovalnimi ustanovami, povezanimi s kitajskim vojaškim kompleksom, ter glede tveganja, ki ga lahko predstavljajo za akademsko svobodo in zaščito intelektualne lastnine; je zgrožen zaradi nedavnih ugotovitev⁽³⁰⁾, da precejšnje število evropskih raziskovalcev, ki se ukvarjajo z umetno inteligenco, kvantnimi tehnologijami, integriranimi vezji, vesoljskimi raziskavami, raziskavami novih materialov, nevroznanostjo in biotehnologijo, neposredno financira Ljudska republika Kitajska; ponovno poziva organe držav članic in raziskovalne inštitute, naj pregledajo ta partnerstva in v primeru, da se domnevno vohunjenje ali vmešavanje izkaže za utemeljeno, ukrepajo za uveljavitev in zaščito evropske gospodarske in politične suverenosti, tudi z zavrnitvijo financiranja ali preklicem licenc inštitutov, ki so s tem povezani; ponovno poudarja, da je akademska svoboda temeljna vrednota vsake demokratične družbe; spodbuja države članice, naj bolje izkoristijo obstoječe mehanizme za zaščito znanstvenega, industrijskega in tehničnega znanja ter jih razširijo na humanistične in družboslovne vede; poziva k večji preglednosti pri financiranju raziskovalnih dejavnosti in finančni podpori, ki jo prejemajo, zlasti z uvedbo postopkov potrebne skrbnosti, s katerimi bi ocenili, ali financiranje projektov iz tujine predstavlja varnostno grožnjo;

101. izpostavlja, da si Kitajska v okviru programa civilno-vojaškega povezovanja prizadeva združiti civilne in vojaške znanstvene raziskave; zahteva takojšnjo prekinitve obstoječega sodelovanja z raziskovalnimi ustanovami, ki jih neposredno financira kitajska vojska ali so z njo povezane, ter pregled nad tem, kakšno znanstveno znanje je morda koristilo kitajski strani; pozdravlja dejstvo, da je Evropska komisija objavila smernice za boj proti tujemu vmešavanju v raziskave in inovacije, vendar predlaga, da se za akademske in raziskovalne ustanove uporabijo sorazmerni ukrepi in da se zagotovi večja preglednost tujih partnerstev; izraža zaskrbljenost zaradi kitajskega zakona o nacionalni obveščevalni službi, ki od kitajskih raziskovalcev na zahodnih univerzah zahteva, da svoje znanje delijo z državo, in zaradi kitajskega opiranja na vohunjenje kot sredstva za pridobivanje znanja za dosego svojih gospodarskih in vojaških ciljev; poziva k obvezni zavezi k večji skrbnosti in skladnosti pri akademskem sodelovanju s kitajskimi univerzami in raziskovalci ter k temu, da se za vsako sodelovanje s kitajskimi univerzami izvede celovita ocena varnostnega tveganja;

102. izraža zaskrbljenost zaradi stalnih dejavnosti uradov Ruski dom, ki jih financira ruska zvezna agencija Rossotrudničestvo, za katero veljajo sankcije EU, in ki s svojimi zavajajočimi projekti med civilno družbo EU širijo dezinformacije, propagando in kremeljsko agendo;

⁽²⁸⁾ Medinstitucionalni sporazum z dne 20. maja 2021 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o obveznem registru za preglednost (UL L 207, 11.6.2021, str. 1).

⁽²⁹⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2022/884 z dne 3. junija 2022 o spremembi Sklepa 2014/512/SZVP o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (UL L 153, 3.6.2022, str. 128).

⁽³⁰⁾ Študija z naslovom *How to Do Trusted Research: China-Specific Guidelines for European Stakeholders* (Kako opraviti zaupanja vredno raziskavo: smernice za evropske deležnike, specifične za Kitajsko), ki je bila objavljena septembra 2022.

103. pozdravlja dejstvo, da je Komisija objavila zbirko orodij za blažitev tujega vmešavanja v raziskave in inovacije, s čimer želi evropskim univerzam in raziskovalnim organizacijam pomagati pri odkrivanju in preprečevanju tujega vmešavanja, hkrati pa jim omogočiti, da ohranijo partnersko sodelovanje; poziva Komisijo, naj v sveženj za obrambo demokracije uvrsti tudi akademske in raziskovalne ustanove; spodbuja Komisijo in države članice, naj na tem področju še naprej usklajujejo ukrepe, zlasti naj v visokošolskih ustanovah okrepijo vlogo uradnikov za etiko in varnost; poziva Komisijo, naj še naprej razvija smernice za zaupanja vredne raziskave in varnost znanja, da bi s tem podprla integriteto mednarodnega raziskovalnega sodelovanja z evropskimi organizacijami; opozarja na možen obstoj registra ali podatkovne zbirke o morebitnih specih ali tujih agentih iz držav z visokim tveganjem na evropskih univerzah in raziskovalnih organizacijah;

104. izraža zaskrbljenost zaradi nedavnih poročil o ustanavljanju kitajskih čezmorskih policijskih postaj v EU; poziva države članice in organe EU, naj raziščejo domnevni obstoj teh policijskih postaj in koordinirano ukrepajo proti morebitnim nezakonitim dejavnostim, povezanim s kitajskim oddelkom za delo Združene fronte v Evropi; ponovno poudarja, da takšne postaje ogrožajo nacionalno varnost zadevnih držav članic in Unije na splošno, zato jih je treba prepovedati; poziva države članice, naj jih nemudoma zaprejo; obsoja prakso ustrahovanja ljudi, ki živijo v Evropski uniji, zlasti kitajske diaspore in političnih disidentskih skupin, ter zapiranje njihovih sorodnikov na Kitajskem, da bi prisilili osebe, ki živijo v tujini, v vrnitev na Kitajsko;

105. je zaskrbljen zaradi domnevnih nezakonitih policijskih operacij na tujih tleh, pri katerih se ogiba uradnemu dvostranskemu policijskemu in pravosodnemu sodelovanju; poziva Komisijo, naj prouči tako imenovane kitajske čezmorske policijske postaje v EU, prek katerih naj bi na tisoče osumljenih prebežnikov prepričali, naj se vrnejo na Kitajsko, in v zvezi s tem sprejme ustrezne ukrepe; od kitajskih oblasti in kitajskih veleposlaništev v državah članicah EU zahteva, da spoštujejo standardne mednarodne postopke;

106. obsoja zamatke turškega vmešavanja in preganjanja političnih aktivistov, opozicijskih voditeljev in manjšin v EU; sviri nad novim turškim predlogom zakona o dezinformacijah, s katerim država ogroža svobodo govora;

107. obžaluje razširjanje dezinformacij in zatiralno uporabo interneta s strani iranskega režima s ciljem prikrivanja hudih kršitev človekovih pravic, nasilja nad protestniki in zlorab oblasti; je zaskrbljen zaradi vmešavanja islamističnih organizacij, ustanovljenih po navdihu tujih držav;

108. je zaskrbljen zaradi vse večjega vpliva tujih avtoritarnih državnih obveščevalnih služb v EU, zlasti v Bruslju; ponovno poziva nacionalne organe, naj pregledajo in posodobijo svoje protiobveščevalne okvire; v zvezi s tem pozdravlja napovedano modernizacijo protiobveščevalnega okvira belgijske vlade in poziva k povečanju zmogljivosti Obveščevalnega in situacijskega centra EU (INTCEN), da bi lahko izvajal svoje protiobveščevalne naloge in poglobil sodelovanje z nacionalnimi organi; poziva organe za priseljevanje, naj bodo bolj pozorni pri preverjanju kadrov tujih podjetij, kot sta TASS in COSCO, iz držav z visokim tveganjem, ko ti zaprosijo za delovne vizume; poleg tega poziva te organe, naj okrepijo koordinacijo, da bi otežili potovanja tujih obveščevalnih uslužbencev, ki uporabljajo lažno identiteto;

109. izraža zaskrbljenost zaradi nedavne preiskave časopisa New York Times, ki je rusko imperialno gibanje, supremacistično skupino, obtožil, da je konec leta 2022 s pomočjo glavnega obveščevalnega direktorata GRU, ruske vojaške obveščevalne službe, organizirala kampanjo za pošiljanje pisemskih bomb uglednim španskim državljanom; opozarja na nevarnost vohunjenja na francoskih letališčih, kot so Strasbourg, Bordeaux, Brest, Quimper in Toulouse, kjer pregled prtljage opravlja kitajsko podjetje Nuctech, povezano s kitajskim režimom in njegovim vojaško-industrijskim kompleksom; podčrtuje, da je Nuctech prisoten v 26 od 27 držav članic EU, in opozarja, da so Litva, Združene države Amerike in Kanada prepovedale sodelovanje tega podjetja pri javnih naročilih;

110. poziva politične stranke EU, naj se odločno odzovejo na kampanje sovražnega govora in šikaniranja poslancev; zahteva, da uprava Parlamenta razvije institucionaliziran postopek, ki se bo izvajal v primeru takšnih kampanj proti izvoljenim predstavnikom EU;

Odvračanje, pripisljivost odgovornosti in kolektivni protiukrepi, vključno s sankcijami

111. pozdravlja sankcije na ravni EU in sposobnost odločevalcev EU, da hitro ukrepajo in začasno omejijo oddajanje nekaterih propagandnih kanalov po neupravičeni in nezakoniti agresivni vojni Rusije proti Ukrajini, ter poudarja, da je treba te sankcije dosledno izvajati in jih ne obiti; je zadovoljen, da so se tem ukrepom nekatere države kandidatke in potencialne kandidatke EU že prilagodile; poziva Komisijo, naj tesneje sodeluje z državami članicami pri uvedbi in izvajanju sankcij; pozdravlja sodbo Splošnega sodišča z dne 27. julija 2022 v zadevi T-125/22 RT France⁽³¹⁾, v kateri je sodišče zavrnilo argument družbe RT, da je prepoved oddajanja nezakonita, in zato potrdilo prepoved oddajanja vsebin, naloženo družbi RT France; poziva Komisijo in Svet, naj v svežnje sankcij proti Rusiji vključita satelitsko radiodifuzijo, z glavnim obveščevalnim direktoratom GRU povezano „tiskovno agencijo“ InfoRos, kot je navedeno v resoluciji iz maja 2022⁽³²⁾, in naj na sezname sankcioniranih posameznikov EU uvrstita vse vidne kremelske propagandiste; obžaluje, da lahko ti kanali še vedno širijo svoje naracije pod lažnimi vzdevki ali prek drugih kanalov v Evropski uniji; še posebej ostro obsoja odprtje pisarne RT (prej Russia Today) v Beogradu in začetek delovanja njene spletne novinarske službe v srbsčini, s čimer se temu zlonamernemu akterju omogoča širjenje dezinformacij v celotni regiji; v zvezi s tem poziva srbske oblasti, naj se pridružijo sklepu Sveta o začasni prekinitvi oddajanja programov Sputnika in RT;

112. pozdravlja predlog Komisije za direktivo o opredelitvi kaznivih dejanj in kazni za kršitev omejevalnih ukrepov Unije (COM(2022)0684) in poziva Komisijo, naj oceni možnost, da bi Evropsko javno tožilstvo jamčilo za dosledno in enotno preiskovanje in pregon takih kaznivih dejanj po vsej EU; poziva, naj se centru EU INTCEN nameni več sredstev za pomoč pri obveščanju o sankcijah EU in njihovem izvrševanju, pa tudi za izboljšanje izmenjave forenzičnih informacij in uspešnejše usklajevanje politike pripisljivosti odgovornosti;

113. izraža zaskrbljenost zaradi vse pogostejšega manipuliranja s sistemi samodejnega prepoznavanja (AIS), s katerimi se izkrivljajo podatki GPS in spreminja položaj plovil, kar nekaterim akterjem omogoča izogibanje sankcijam; poziva Komisijo, naj uvede strožje varnostne protokole za AIS, in zahteva, da se tehnologija izkrivljanja AIS vključi v režim EU za nadzor izvoza blaga z dvojno rabo;

114. ponovno poziva, naj se storilcem tujega vmešavanja naložijo stroški, prek močne zmogljivosti za pripisljivost odgovornosti; je seznanjen s tekočo refleksijo, ki temelji na sklepih Sveta iz junija 2022, o pripravi nabora orodij, ki bi dopolnil nabor hibridnih orodij EU in nabor kibernetičnih orodij, pri čemer je treba posebej obravnavati dejavnosti, ki vključujejo tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje; pripominja, da bi morali biti nabor orodij za obravnavo tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja uveden jeseni leta 2022; je trdno prepričan, da bi v ta nabor orodij morali uvrstiti poseben režim sankcij za tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje ter ukrepe za krepitev zmogljivosti za pripisljivost odgovornosti evropskih institucij in nacionalnih vlad; opozarja, da bi morali ti ukrepi vključevati smernice za nacionalne sankcije proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju in da bi jih morale države članice koordinirano izvajati; poziva države članice, naj razpravljajo o možnosti glasovanja s kvalificirano večino pri sankcioniranju držav z visokim tveganjem; ugotavlja, da bo dodana vrednost nabora hibridnih orodij in predlaganega nabora orodij za obravnavo tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja v primerjavi z naborom kibernetičnih orodij temeljila na dogovoru o normah odgovornega ravnanja držav, kar bo omogočalo boljše razumevanje tega, kaj pomeni kršitev načel mednarodnega prava, kot sta suverenost in nevmešavanje v notranje zadeve države članice;

115. ponovno poudarja, kako pomembno je, da se lahko EU obvaruje pred dezinformacijskimi napadi in se zoperstavi tujemu vmešavanju; v zvezi s tem poziva k zadostnemu financiranju ter odpravi morebitnih pomanjkljivosti v naložbah in zakonodaji; opozarja države članice, da po potrebi posodobijo svoje pravne okvire in tako uvedejo pravno podlago za kaznovanje tujega vmešavanja iz držav z visokim tveganjem; pozdravlja uvrstitev take pravne podlage v belgijski osnutek kazenskega zakonika, zaradi česar bo omogočena boljša zaščita evropskih institucij na belgijskem ozemlju;

⁽³¹⁾ Sodba z dne 27. julija 2022, RT France/Svetu, T-125/22, ECLI:EU:T:2022:483.

⁽³²⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 19. maja 2022 o socialnih in ekonomskih posledicah ruske vojne v Ukrajini za EU – krepitev zmogljivosti EU za ukrepanje (UL C 479, 16.12.2022, str. 75).

116. poziva države članice in Komisijo, naj razmislijo o tem, kako se boriti proti dezinformacijam posameznih akterjev znotraj EU, kot so vplivneži v družbenih medijih, politiki, ki spodbujajo dezinformacije v imenu držav z visokim tveganjem itd; izpostavlja morebitno potrebo po oblikovanju režima sankcij proti storilcem, ki se znotraj EU poslužujejo tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja;

Sosedstvo, globalno sodelovanje, multilateralizem

117. skrbi, da Rusija poskuša manipulirati z diskurzom o globalni prehranski in energetski zanesljivosti, kar se je odražalo tudi v drugih komunikacijskih kanalih, vključno z večinoma kitajskimi mediji in v nekaterih primerih z Al Džaziro, ki Zahod obtožuje za skokovit porast cen hrane zaradi sankcij proti Rusiji; poudarja, da so se te naracije, ki so predmet manipulacije, močno uveljavile predvsem na globalni južni polobli ter v nekaterih državah kandidatkah in potencialnih državah kandidatkah; opominja, da je izključno Rusija odgovorna za motnje v ukrajinski kmetijski proizvodnji in trgovini, zaradi njene vojaške agresije na Ukrajino; zato poziva ESZD, naj sprejme dodatne ukrepe za boj proti posredovanju zmanipuliranih naracij na globalni južni polobli, ki jih širita Rusija in Kitajska, tudi s krepitvijo orodij in virov svojega oddelka StratCom ter misij in operacij SVOP/SZVP, pa tudi s poglobljenim sodelovanjem in usklajevanjem z Združenimi državami Amerike in drugimi podobno mislečimi partnerji; meni, da bi morala EU tesno sodelovati z Ukrajino v boju proti zmanipuliranim naracijam, ki prihajajo iz Rusije; zato poziva institucije EU, naj na globalni južni polobli zagotovijo podporo ukrajinskemu diplomatskemu delovanju; poziva k tesnejšemu sodelovanju z regionalnimi organizacijami z globalne južne poloble, kot sta Afriška unija in ASEAN, da bi izmenjali dobro prakso za boj proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju;

118. pripominja, da so številne kampanje za manipulacijo z informacijami in mnoge državno podprte propagande ciljane v države, ki sprejemajo strateške odločitve glede svojih procesov demokratičnih reform in proevropske usmeritve svojih držav; poudarja pomen proaktivnega, uspešnega in preglednega komuniciranja ter poziva k tesnejšemu sodelovanju na področju strateškega komuniciranja s partnerskimi organizacijami in državami, da bi v državah pristopnicah in strateško pomembnih območjih, kot so države Zahodnega Balkana in vzhodnega partnerstva, preprečili tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje; verjame, da se mora EU v odnosih s sosednjimi državami bolj angažirati skupaj z ZDA, če želimo zgraditi odporne demokratične družbe; opozarja, da sta za stabilnost teh držav potrebna mir in varnost;

119. poziva torej k strateškim in proaktivnim ukrepom za boj proti hibridnim grožnjam in za preprečevanje vmešavanja tretjih držav v politične, volilne in druge demokratične procese držav pristopnic; zahteva prizadevanja za povečanje odpornosti teh držav proti kampanjam tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja ter spodbuja države kandidatke in potencialne kandidatke, naj sprejmejo odločne ukrepe za boj proti manipulativnim dezinformacijam, zlonamerni propagandi in drugim hibridnim grožnjam;

120. obžaluje, da širitveni proces na Zahodnem Balkanu ni napredoval in da še vedno poteka počasi, kar je povzročilo upad podpore EU in razočaranje med prebivalci te regije; obsoja nadaljevanje ruskih poskusov uveljavljanja vpliva na Zahodnem Balkanu, ki jih je treba razumeti kot del širše strategije za spodbujanje avtoritarnosti v Evropi; poleg tega ugotavlja, da se prorusko sporočilo na Zahodnem Balkanu širi prek medijev v srbski in madžarski lasti; je zaskrbljen zaradi nedavnih ugotovitev, da je Srbija najbolj ranljiva za zlonamerne tuje vplive na Zahodnem Balkanu, zlasti s strani Rusije in Kitajske, ter da Srbija še vedno ni uvedla sankcij proti Rusiji in se ni prilagodila zunanji politiki EU;

121. poziva Komisijo, naj v svoji prihodnji oceni splošne uredbe o varstvu podatkov pojasni, ali in kako splošna uredba o varstvu podatkov vpliva na izmenjavo podatkov za boj proti manipulaciji z informacijami med javnimi, zasebnimi in akademskimi akterji v EU ter v sodelovanju s podobno mislečimi partnerji;

122. meni, da bo strategija Global Gateway pomembno geopolitično orodje za okrepitev sodelovanja in odnosov EU s partnerji z globalne južne poloble, odzivanje na vpliv Kitajske s pobudo En pas, ena pot ter drugih držav, ki niso članice EU, kot sta Rusija in Iran, krepitev zaupanja z državami, ki niso članice EU, in krepitev zaupanja med državami kandidatkami, da se izboljša podoba EU v odnosu do Rusije in Kitajske; meni, da bi bilo treba pobudo obravnavati kot geopolitični projekt, v okviru katerega se izvajajo strateške naložbe na podlagi potreb Evrope za digitalni in zeleni prehod, in sicer v tesni povezavi z aktom o kritičnih surovinah in aktom o čipih, ter poziva Komisijo, naj pojasni prednostne naloge

pobude Global Gateway; ocenjuje, da je pri izvajanju strategije izredno pomembno delovati kot Ekipa Evropa, zagamčiti ustrezen demokratični nadzor, polno vključenost Parlamenta in koordinirano delovanje vseh institucij EU in držav članic, pa tudi evropskega zasebnega sektorja; poziva Komisijo in ESZD, naj tesno sodelujeta in se usklajujeta z drugimi pobudami za povezljivost, znotraj katerih sodelujejo podobno misleči partnerji, kot so ZDA, Japonska, Južna Koreja in Tajvan, če želimo zavarovati temeljne pravice;

123. močno podpira delo, ki ga opravljajo oddelek za strateško komuniciranje, projektne skupine in informacijsko analizo ESZD ter njene geografske projektne skupine; meni, da je treba več pozornosti nameniti opisu groženj v kontekstu akterjev, povezanih s kitajskimi oblastmi, ter v vzhodnem in južnem sosedstvu EU in širše; v zvezi s tem pozdravlja delo ESZD pri krepitevi zmogljivosti delegacij EU ter misij in operacij SVOP za odzivanje na tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje v tesnem sodelovanju z mednarodnimi partnerji; vendar meni, da bi bilo treba za krepitev njihovega dela nameniti več sredstev, tako na sedežu ESZD kot na terenu; poziva k nadaljnji krepitevi zmogljivosti, vključno s prilagojenim usposabljanjem osebja SVOP, intenzivnejšo izmenjavo znanja in usklajevanjem z drugimi misijami, operacijami in delegacijami EU, boljšim sodelovanjem z lokalnimi mediji in družbo ter proaktivnim in odzivnim komuniciranjem v lokalnih jezikih;

124. pozdravlja obstoječe mehanizme sodelovanja z ZDA, kot je sodelovanje med EU in ZDA v okviru Sveta za trgovino in tehnologijo (TTC); se z zanimanjem seznanja s skupno izjavo po seji TTC z dne 5. decembra 2022, v kateri je zlasti navedeno, da se delovna skupina 5 o upravljanju podatkov in tehnoloških platformah ter delovna skupina 6 o zlorabi tehnologije, ki ogroža varnost in človekove pravice, „usklajujeta pri razumevanju in obravnavanju širjenja ruske manipulacije z informacijami in vmešavanja, zlasti v okviru ruske agresije proti Ukrajini, ter njenega vpliva na države, ki niso članice EU, zlasti v Afriki in Latinski Ameriki“; pozdravlja zavezo Komisije, da bo redno obveščala Parlament o delu TTC, in poziva k nadaljnjim prizadevanjem za reševanje skupnih izzivov na teh področjih; poleg tega poziva Komisijo in ESZD, naj še okrepi delo z ZDA pri izmenjavi dobre prakse in operativnega znanja ter pri oblikovanju skupnih opredelitev in pristopov;

125. meni, da so pobude, kot sta TTC in mehanizem hitrega odzivanja skupine G7, pomembne platforme za sodelovanje med podobno mislečimi partnerji pri razvoju orodij in izmenjavi dobre prakse za boj proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju; poziva EU, naj prevzame vodilno vlogo v teh pobudah za sodelovanje, da se bodo svetovni standardi razvijali v skladu z evropskimi vrednotami; poziva Komisijo in ESZD, naj Parlament prek njegove uprave redno vključujeta v razprave s podobno mislečimi partnerji in opredelita področja, na katerih bi lahko podpora Parlamenta prispevala k dodani vrednosti procesa; poziva k poglobljenemu sodelovanju med demokratičnimi partnerji, kot so ZDA, in spodbujanju akademskega sodelovanja, če se želimo izogniti položaju, v katerem bi Kitajska prevladovala pri razvoju umetne inteligence;

126. poziva k okrepljenim in neposrednim stikom med specializiranimi parlamentarnimi odbori za čezatlantske odnose v okviru čezatlantskega dialoga zakonodajalcev;

127. pozdravlja globalni kodeks ravnanja Organizacije združenih narodov; poziva ESZD, naj še naprej tesno sodeluje v tem procesu in pozove druge države članice OZN, naj skupaj ozavestijo globalne izzive in potrebo po intenzivnem sodelovanju; meni, da se kodeks ne bi smel osredotočati le na platforme, temveč tudi na druge državne in nedržavne akterje; poziva platforme, naj več sredstev in zmogljivosti namenijo za spremljanje škodljivih vsebin v lokalnih jezikih ali narečjih; ravno tako jih poziva, naj uporabijo pristope za zmanjšanje tveganj, ki jih prinašajo umetna inteligenca in druge tehnologije; ponovno poudarja, da je treba v kodeksu zaščititi temeljne pravice; meni, da bo sprememba mednarodnega prava izredno težko doseči, zato predlaga, naj EU tesno sodeluje s podobno mislečimi partnerji pri oblikovanju mednarodnih odzivov na tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje;

128. je zaskrbljen zaradi varstva temeljnih pravic v procesu OZN za pripravo globalne konvencije o kibernetiski kriminaliteti; poziva Komisijo in ESZD, naj skrbita, da se v tem procesu upoštevajo evropske norme, pravice in vrednote, tako da bosta med drugim spodbujali Budimpeštansko konvencijo kot globalni standard; opozarja na nevarnost, da se procesi boja proti dezinformacijam uporabijo kot pretveza in omejijo svobodo medijev;

129. opozarja, da je treba pri vseh prizadevanjih za boj proti tujemu vmešavanju po najboljših močeh spoštovati interese organizacij civilne družbe, obstoječe sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice in Sodišča Evropske unije ter Listino EU o temeljnih pravicah in se tega ne sme zlorabljati za upravičevanje in legitimiranje omejevalnih politik, to pa je skrb, ki zadeva tudi države članice EU; poziva k strožji uporabi meril za začasno razveljavitev ali preklic sporazumov z državami, ki niso članice EU, na primer v primeru kršitev človekovih pravic, saj je EU zaradi sedanje uporabe teh meril izpostavljena tujemu vplivu;

130. obsoja poskuse zasebnih vojaških družb, kot je skupina Wagner, in drugih oboroženih skupin, milic in pooblaščenec, med drugim Kadirovcev in Nočnih volkov, da bi vplivali na demokratične procese v več državah po svetu; obsoja tudi nedavne grožnje in ustrahovanja, ki jih je skupina Wagner poslala Evropskemu parlamentu; poziva Svet in države članice, naj ruske zasebne vojaške družbe uvrstijo na evropski seznam za področje terorizma; poziva ESZD, naj s podobno mislečimi partnerji oblikuje pobudo za boj proti zlonamernim skupinam nedržavnih akterjev, kot je skupina Wagner; poudarja, da bi moral obstoječi nabor orodij EU vključevati odzive, denimo sankcije, na države nečlanice EU, ki v ranljivih regijah financirajo ali sodelujejo z zasebnimi vojaškimi podjetji;

131. izpostavlja pomen tesnega in stalnega sodelovanja z državami vzhodnega partnerstva, zlasti Ukrajino in drugimi državami kandidatkami, pri krepitvi odpornosti proti hibridnim napadom; verjame, da bi to potencialno sodelovanje lahko potekalo v obliki „informacijskega Ramsteina“, po zgledu kontaktne skupine za obrambo v Ramsteinu, znotraj katere bi se zbrali strokovnjaki za medije iz Ukrajine, EU in drugih držav ter razpravljali o izkušnjah, pridobljenih pri ukrajinski odpornosti na rusko informacijsko vojno, in razvijali skupne operacije; poleg tega spodbuja EU in njene države članice, naj poglobijo sodelovanje s Tajvanom v boju proti dezinformacijskim kampanjam in operacijam vmešavanja;

132. poziva Komisijo in ESZD, naj okrepi sodelovanje z drugimi podobno mislečimi partnerji pri razvoju mehanizmov za obravnavanje vmešavanja v volitve, na primer z volilnimi organi Tajvana, Kanade, Avstralije in Brazilije; poziva k intenzivnejšemu sodelovanju z Natom pri krepitvi odpornosti držav članic EU in Nata; spodbuja delegacije EU in veleposlaništva držav članic v tretjih državah, naj stalno spremljajo in kartirajo tehnike in akterje dezinformiranja v zadevnih državah, v katerih imajo sedež, za kar bi morale prejeti potrebne vire, ter pomagajo partnerskim državam pri razvoju in krepitvi njihovih kritičnih volilnih infrastruktur, hkrati pa naj določijo ambiciozne standarde, na podlagi katerih bo mogoče obstoječe mednarodno pravo jasneje interpretirati; meni, da je treba za uradnike in diplomate EU organizirati posodobljeno usposabljanje o tujem manipuliranju z informacijami in vmešavanju;

133. ponovno priporoča, naj se na pobudo ESZD ustanovijo regionalna strateška komunikacijska središča zunaj EU, ki naj bodo ustrezno financirana; je prepričan, da se mora prek teh večjezičnih središč okrepiti glas EU v prednostnih regijah (tj. na Zahodnem Balkanu, v Indopacifiku, na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki, v Latinski Ameriki ter v zahodni in vzhodni Afriki), izboljšati njen stik z regionalnimi mediji ter preprečiti manipulacijo z informacijami in dezinformacijske kampanje, ki jih sponzorirajo tujci in so ciljane proti vrednotam in interesom EU; podčrtuje, da bi bilo treba z dejavnostmi središč podpirati tudi delegacije EU in diplomatska predstavništva držav članic, sinergijsko delovati s ponudniki medijskih storitev EU v teh regijah ter dajati prednost vključevanju lokalnih medijev in mnenjskih vplivnežev;

134. poziva ESZD in države članice, naj še naprej tesno sodelujejo s podobno mislečimi partnerji pri oblikovanju skupnih norm odgovornega ravnanja držav in opredelitev ter pri razvoju orodij in zakonodaje za preprečevanje tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja; to službo tudi poziva, naj okrepi multilateralno in multideležniško sodelovanje z državami, ki niso članice EU, civilno družbo in industrijo na področju boja proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju prek podobno mislečih partnerstev ter v mednarodnih diplomatskih dialogih in forumih, pri čemer naj zagotovi varovanje temeljnih pravic pri razvoju orodij za boj proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju; obžaluje, da nekatere države članice EU še vedno nimajo zasedenih prostih delovnih mest za nacionalne strokovnjake v okviru hibridnega centra odličnosti EU; poziva države članice, naj imenujejo nacionalne predstavnike in strokovnjake v hibridni center;

135. poudarja pomen parlamentarne diplomacije in misij za okrepitev prizadevanj EU za razkrinkanje in strateških interesov ter uspešnega komuniciranja z državami, ki niso članice EU, zlasti v Afriki in regiji Bližnjega vzhoda in Afrike; podčrtuje veliko vrednost pobud Parlamenta in njegovih služb v podporo parlamentarni demokraciji v državah, ki niso članice EU, s krepitvijo demokratičnega delovanja parlamentov, parlamentarnim posredovanjem in dialogom, opazovanjem volitev in sodelovanjem v razpravah s civilno družbo;

136. izpostavlja potencial, kako bi lahko EU prispevala k vzpostavitvi globalne skupnosti preveriteljev dejstev in globalnih standardov kakovosti za preverjanje dejstev po vzoru evropskega kodeksa standardov za neodvisne organizacije za preverjanje dejstev; poleg tega meni, da mora EU podpreti prizadevanja za preverjanje dejstev v državah kandidatkah in državah, ki se pripravljajo na pristop;

137. pozdravlja podporo, ki jo zagotavlja Evropska fundacija za demokracijo, vendar meni, da mora EU sprejeti več ukrepov za podporo neodvisnemu novinarstvu na območjih, na katera vplivajo zlonamerni tuji akterji, kot sta Rusija in Kitajska, ter za zagotavljanje strateške podpore in strukturnega financiranja lokalnih nevladnih organizacij, organizacij civilne družbe, preveriteljev dejstev in medijev zunaj EU, tudi v državah z visokim tveganjem, državah, ki se pripravljajo na pristop, in državah kandidatkah; zato ponovno poziva k ustanovitvi posebnega evropskega sklada za demokratične medije, namenjenega podpori novinarstvu v državah, ki se pripravljajo na pristop, sosednjih državah in državah kandidatkah EU; opaža, da so številni ukrajinski novinarji v EU prišli skupaj z naraščajočim številom vojnih beguncev, in zahteva prilagojeno podporo ukrajinskemu medijskemu okolju, saj je ruska invazija temu močno škodovala; poziva ESZD, naj v svoje pobude za informiranje in krepitev zmogljivosti v sosednjih državah EU vključi parlamentarno razsežnost, da bi podprla organizacije civilne družbe in neodvisne medije;

138. meni, da je EU postala pomembno središče za neodvisne novinarske redakcije iz Rusije in Belorusije, saj sta ti državi na svojem ozemlju izkoreninili neodvisne medije; je prepričan, da lahko neodvisni mediji prispevajo k zoperstavljanju dezinformacijam, ki jih širi Kremelj, in dolgoročno tudi k oblikovanju Rusije kot bolj demokratične države, miroljubne s svojimi sosedami; zato prosi Komisijo, naj razvije dolgoročen strukturiran pristop, kamor sodi tudi vzpostavitev politike z zadostnimi sredstvi, kar bi neodvisnim ruskim in beloruskim medijem ter novinarstvu v izgnanstvu zagotovilo dolgoročno temeljno podporo;

139. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje, naj se preusmerita od pristopa, ki ne upošteva držav, k pristopu, ki temelji na tveganju, in naj se ne izogibata prepoznavanju in navajanju držav, ki so poskušale izvajati tuje vmešavanje, na mednarodnih forumih, kot so OZN, da bi druge države opozorili na tveganja, ki jih to vprašanje predstavlja;

o

o o

140. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.